

هەرێمی کوردستانی عێراق
ئەنجوومەنی نیشتمانیی
کوردستانی عێراق

ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

پروتۆکۆله کان

١٩٩٣ - بەرگى هەشتەم

چاپی یەکەم ١٩٩٨

پیغام:

- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۳۸) يه ک شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۵/۱۶ ل ۵
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۳۹) سى شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۵/۱۸ ل ۳۷
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۴۰) سى شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۵/۲۵ ل ۵۳
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۴۱) شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۶/۱۲ ل ۹۳
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۴۲) يه ک شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۶/۱۳ ل ۱۳۱
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۴۳) سى شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۶/۱۵ ل ۱۸۷
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۴۴) سى شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۶/۲۲ ل ۲۳۳
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۴۵) شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۶/۲۶ ل ۲۸۵
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۴۶) يه ک شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۶/۲۷ ل ۳۰۳
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۴۷) سى شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۶/۲۹ ل ۳۲۱
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۱) اى ناناسايى سى شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۷/۶ ل ۳۴۷
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۲) اى ناناسايى چوارشمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۷/۷ ل ۴۰۷
- پروتوكولی دانیشتني ژماره (۳) اى ناناسايى شهمه ریکهوتی ۱۹۹۳/۷/۱۰ ل ۴۲۷

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (٤١)

شەمە رىتكەوتى ١٩٩٣/٦/١٢

کاتئری (١٠) ئى سەرلەبەيانى رۆزى شەمە رىتكەوتى ١٩٩٣/٦/١٢ ١٧نجۇومەنی نىشتمانىي كوردىستان بىسىرەزكايەتى بەرپىز جوھر نامق سالىم سەرۆزكى ئەنجۇومەن و، بىئامادەبۈونى جىتىگرى سەرۆك بەرپىز نەۋاد ئەحمد عەزىز ئاغاوا، سكىرتىرى ئەنجۇومەن بەرپىز فەرسەت ئەحمد عەبدۇللا، دانىشتنى ژمارە (٤١) ئى خولى ئاسايىي يەكەمى، سالى (١٩٩٣) ئى خۇرى بەست. سەرەتا لەلايدن دەستەي سەرۆكايەتىيە وە رادەي ياسايىي دانىشتنەكە چەسپىتىراو، ئەدوجا بەرپىز سەرۆكى ئەنجۇومەن بەناوى خواي بەخشنىدە مىھەربان و، بەناوى گەلى كوردىستانەوە دانىشتنەكەدى دەست پىتىكەد.

بەرnamەي كار:

- ١- بەرجاوخىستنى پرۆزەي ياساي وەزارەتى ئەشغال ونىشتەجى كردن.
- ٢- بەرجاوخىستنى پرۆزەي ھەمواركىرىنى (تەدىل) مادە/٢٨ ئى پىتەھى ئاوخۇرى ئەنجۇومەن كە تايىەتە بە پاراستنى ئەندامە بەرپىزەكانەوە.
- ٣- بەرجاوخىستنى پرۆزەي راگرتىنى (تەجەمید) ژمارەيەك لە بېيارەكانى ئەنجۇومەنی سەركەردايەتى شورىشى رئىتىم.
- ٤- بەرجاوخىستنى پرۆزەي ياساي ۋۇورى بازىگانى وېيشەسازى ھەرتىمى كوردىستان.
- ٥- تازە بايەت.

بەرپىز سەرۆكى ئەنجۇمەن:

بەرnamەي كارى ئەمپىز وەكولەبەردىستانە (٤) خالى.. ئەگەر تازەبايدەت شتىيەك نى يە بۆئەوەدى دەست پىن بکەين،.. تازە بايەت هىچ نىيە. كەوانە بەخالى يەكەم دەست پىن دەكەين، باس كىرىنى ياساي وەزارەتى ئەشغال و نىشتەجى كردن. جائەگەر لېيەنەي ياسا ئامادەن بايەتەرەمۇن.

بەرپىز ئەيداد حاجى نامق مەجەيد:

بەرپىز سەرۆكى ئەنجۇمەن:

بسم الله الرحمن الرحيم..
باسم الشعب.

المجلس الوطنى لكوردستان العراق.

استنادا الى الاحكام فقرة (١) من المادة (٥٦) من قانون رقم (١) لسنة (١٩٩٢) وبناء على
ماعرضه وزير الاشغال والاسكان ووافق عليه مجلس الوزراء، قرر المجلس الوطنى لكوردستان
العراق بجلسته المنعقدة بتاريخ ١٢/٦/١٩٩٣ اصدار مايلى:

القانون رقم «١٣» لسنة (١٩٩٣) قانون وزارة الاشغال والاسكان لإقليم كوردستان العراق.

المادة الاولى: يقصد بالتعابير التالية المعاني المبنية أعلاه لاغراض هذا القانون.

١) الاقليم: اقليم كوردستان العراق.

٢) الوزارة: وزارة الاشغال والاسكان في الاقليم.

٣) الوزير: وزير الاشغال والاسكان في الاقليم.

٤) الوكيل: وكيل وزارة الاشغال والاسكان في الاقليم.

بەریز سەرۆکی نەنجەوومەن:

لەسەر ماده (١) هیچ تیبینی هەدیه ؟ کتى له گەل ئەدویه ماده (١) وەکو خۆی بیتیتەوە ؟ کتى له گەل ئەنییە ؟ بەتىکرای دەنگ ماده (١) وەکو خۆی ما یەوە.

بەریز ئەیاد حاجى نامق مەجید:

بەریز سەرۆکی نەنجەوومەن:

المادة الثانية: تتولى الوزارة المهام التالية:

١- تنفيذ المشاريع في مجال المباني العامة والاسكان والطرق والجسور والمطارات والانفاق واقتراح الخطط لها ضمن الخطط العامة للإقليم.

٢- القيام بالدراسات الخاصة لقطاع التشييد والطرق والجسور ودراسة الجدوى الفنية وللاقتصادية للمشاريع الموكلة إليها.

٣- القيام بأعمال السيطرة النوعية للمشاريع الانشائية ومواد البناء في الاقليم والمساهمة في اعداد المواصفات الفنية وفق الظروف الطبيعية.

٤- الادارة على تنفيذ المشاريع الموكلة إليها ومتابعتها والقيام بإنشاء وصيانة الطرق العامة الواقعة خارج حدود البلديات وصيانة تشغيل الجسور ومحطات الاوزان المحورية والمعابر والانفاق مع تأثيرها والحفاظ على محترمتها.

٥- التعقاد مع المنظمات الانشائية والجهات المختصة العاملة في الاقليم لتنفيذ المشاريع التي تقع ضمن اختصاصاتها وبالتنسيق مع الجهات المعنية.

٦- العمل على توفير مواد البناء ومصادر التمويل الذاتي من الدوائر ومؤسسات التابعة للوزارة.

بەریز سەرۆکی نەنجەوومەن:

ئىستادىيىنه سەرپرگە (١) (تنفيذ المشاريع في مجال المباني العامة والاسكان والطرق والجسور والمطارات والانفاق واقتراح الخطط لها ضمن الخطط العامة للإقليم) کتى تیبینی هەدیه، لەسەر ئەم پرگەيە ؟

بەریز د. قاسم محمد قاسم:

بەریز سەرۆکی نەنجەوومەن:

تیبینی من لەسەر وشەی (مطاراتە)، (مطاراتە) ئەگەر مەددەنى نەبىت و دزارەتى پېشىمەرگە

دەگریتەوە، بەیۆچۈونى من ئەگەر مەدەنى بىت ئەوا وەزارەتى گواستنەوە وگەياندى دەگریتەوە. بە بىروراي من وشەي (مطارات) لېردا زىادە، ھەروەها وشەي (اقتراح خطط لەما) خالى دوو ئەو بابهەتەي چارە كردووە، بەراي من ئەو رىستەيەش زىادە.

بەریز سەرۆكى تەنجىز وەمنەن:

لېژنەي ئاودانكىرىنەوە هيچ تىپىنى ھەيە؟ هيچ نىيە؟...
تكايد ئەوهى تىپىنى ھەيە باپىشەكى ناوى خۇى بنووسى.

بەریز ئىبراھىم سەعىد مەممەد:

بەریز سەرۆكى تەنجىز وەمنەن.

من جىئىگى خوشكە نەھلەم، لەلېژنەي ئاودانكىرىنەوە، وەلامم لەسەر قىسىملىكى ئەك رىزگار ھەيە، وەزارەتى ئەشغال ونىشته جىتكىرىن تەنھا به دروست كردنى (مطارات) ھەلدىستى پاشان تەسىلىمى وەزارەتى گواستنەوە وگەياندى دەكەت، سوپاس.

بەریز يۇنادىم يۈسف كەنا / وەزىرى تەشغىل:

بەریز سەرۆكى تەنجىز وەمنەن.

منىش پشتىگىرى لەقىسىملىكى ئامۇستا ئىبراھىم سەعىد دەكەم، سوپاس.

بەریز سەرۆكى تەنجىز وەمنەن:

بەشى دووەم دەلىن (اقتراح الخطط لها ضمن الخطط العامة في الأقليم)، ئەك رىزگار دەلى ئەوه زىادە؛..

بەریز يۇنادىم يۈسف كەنا / وەزىرى تەشغىل:

بەریز سەرۆكى تەنجىز وەمنەن.

خالى دووەم باسى نەخشەي ھونەرى وئابۇرۇ (جدول فنى واقتاصادى) پەزىزەكان دەكەت، خالى يەكەم باسى ھەندى پەزىجىكتى ولى كۆللىنەوەي ئەو پەزىجىكتانەي كرد، سوپاس.

بەریز سەرۆكى تەنجىز وەمنەن:

لەخالى يەكەم دەلىن (تنفيذ المشاريع في مجال المباني العامة والاسكان والطرق والجسور)، ئەمە ئىش و كارى ئىۋەيە، دواي ئەوه (اقتراح الخطط لها ضمن الخطط العامة للأقليم، القيام بالدراسات الخاصة لقطاع التشييد) واتا ھەمان كردارە، پاشان (وضع التصاميم للعمل الموكلة إليها) لىيى بىكۆلنەوە و پەزىجىرامى بۆ دابىتىن.

بەریز حەسەن عەبدولكەريم بەرزنەجى:

بەریز سەرۆكى تەنجىز وەمنەن.

ئەوهى بىرگە (۱) زۆر جىباوازى ھەيە لەگەل بىرگە (۲)، چونكە (اقتراح الخطط) ھىشتا رەزامەندى لەسەر نەكراوە. (خطە)كە دەكىرى بەلام، (التصاميم ومناهج العمل) بۆ حالەتى جىتكەجى كردن دەكىرى، بۆئە جىباوازى ھەيە، ھەرھەمان وەلامى ئىيمە بۇو، سوپاس.

بەریز کاکەرەش محمدەد نەقشبەندیی:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمن:

تىپىنەيىكى ساكارم ھەيە لەسەر تىپىنەيى بەریز سەيد حەسەن، چونكە (دیراسات) مەرج نىيەنەمەموو جارى پىشنىيارى تىدا بىن، زۆر جار كۆمەلېك لىتكۈلىنەوە ھەيە پشتگۈز دەخرىن وناخىتنە ئىش، بەلام پىشنىيار ماواھىكەي پلانى سالانە دەبىت، پىتوستە لەبرىگە (يەك) دا ھەبىت، وەك باوه لەپىتىگەياندىن (تىمىيە) وله پشكنىندا دوو جۆرە لايدىن ھەنە، لايەن ئىك پىتى دەگۇتىت (الجهة المنفذة). لايەن ئىراپەراندىن ھەمېشە (ئەشغال)ە، لايەن سوودمەندە كان زۆرن. لەبەر ئەوە (اقتراح الخطط) لەگەل (دیراسات) زۆر جىياوازىي ھەيە (دیراسە) مەرج نىيەنەمەموو جارى بىتە (اقتراح)، چونكە پىشنىيار جىبەجى دەكىرى، بەلام (دیراسە) ھەمەموو جارى جىبەجى نابىن، بەلكو بۆ كۆكىردنەوەي زانىيارىيە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمن:

پىشنىيارىش مەرج نىيەنەمەموو جارى جىبەجى بىت (ودراسە الجداول الفنية والاقتصادية) دىسان ئەوە سىغەتىكى پىشنىيار كراوه لەجياتى ئەوەي سىغەتىكى جىبەجى كردىن بىن، ئەوە دەگەرېتىهە بۆ دارشتى، بەبۆچۈونى من يارى كردىن بە وشە، دەبىن لىرە چارەسەرىكى دارشتىكە بىكىرى.

بەریز يۈنەم يۈسف كىنا / وزىرى ئەشغال:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمن:

ئەوە لە بىرگەي (١) دا ھاتووه نىۋانى وەزارەت ونىۋانى (مجلس التخطيط الاعلى في كوردىستان، مجرد اقتراح الخطط العامة) لەوانەيە پەسەند بىكىرى و لەوانەشە بلىنى ھەر باس مەكە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمن:

دەلىنى (تىپىنەيى بەرگەي ئەنجۇرمۇمن)

بەریز يۈنەم يۈسف كىنا / وزىرى ئەشغال:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمن:

دەلىنى (اقتراح الخطط العامة للإقليم)، ئەمە دووەم رەزامەندى لەسەر كراوه دەبىن ئەم ئىشە بىكەين، بەلام دەبىن ئىتىمە بېيارى لەسەر بىدەين، ئايا لەسەر ئەم (١٠) گۈندە دەبىن يان لەسەر ئەم (٣٠) گۈندە؟ چونكە الجدوی الاقتصادى لەسەر (٣٠) گۈندەكە زىاتە، لەھۆى بىراودتەوە وجىبەجى بۇوە، بەلام لە يەكەمدا تەنبا پىشنىيارى ئەنجۇرمەنى نەخشە كىشانى بالا يە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمن:

دەلىنى: (تىپىنەيى بەرگەي ئەمە يەكجارييە، دوايى دىت دەلىنى (اقتراح الخطط لها)، باشە ئەم

برگەيە چى يە؟ (دراسە الجداول الفنية والاقتصادية) . ؟

بەریز یونادم یوسف کنا / وزیری ئەشگال:
بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

يەكەم دەلتى (اقتراح الخطط ضمن خطط الأقليم) .. ئىئىمە پروژەيدە بۆئەنجۇومنى بالا بەرز دەكەينەوە، پېشىيار دەكەين ئە (١٥) پروژە ئەنجۇومنى نەخشە كىشانى هەرىم (مجلس تخطيط الأقليم) پېمان دەلتى، ئىئىمە پارەمان نىيە بەتەننیا پېنج پروژە بىكەن، يان دەلتى هەر مەيكەن، دواي ئەوە لىتكۈلىنەوە دەكىرى، ئەمە زۆر جىاوازە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

چ تېيىنىيەك لەسەر خالى يەكەم ھەيدە ؟

بەریز د. قاسم محمد قاسىم:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

من ھېشتىا مقتىنعم كە (اقتراح الخطط) لىرە نەمىتىنى، چونكە لەراستىدا وەكوجەنابىت فەرمۇوت خالى دوو (الجذوى الفنية والاقتصادية) گشتىگىرە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

پېشىيار چى يە ؟

بەریز د. قاسم محمد قاسىم:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

(اقتراح الخطط) نەمىتىنى، چونكە خالى دوو چارەسەرى كردووە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

من پېشىيارىك بۆئەم باپەتە دەكەم (تنفيذ المشاريع في مجال المباني العامة والاسكان والطرق والجسور والمطارات والانفاق واقتراح الخطط لها ضمن الخطط العامة للأقليم) بەس نىيە، چونكە لەخالى دووەمدا (دراسەتى) تىدایە.

بەریز یونادم یوسف کنا / وزیری ئەشگال:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

ئەنجۇومنى وزىران پروژەمان بۆپېشىيار ناكات، خۆمان پېشىيارى دەكەين كەچىمان پېتىۋىستە بۆ ولات، وزازەتى تەندىرسى دەزانى لەكۆن خەستەخانە پېتىۋىستە، پەروەردە دەزانى ئامادەبىي وناوەندى لەكۆن پېتىۋىستە، ئىنجا ئەنجۇومنى وزىران يان ئەنجۇومنى نەخشە كىشانى بالا بېيار دەدات (اقتراح الخطط ضمن خطط الأقليم) مەبەستى ئىئىمە جارى لەسەر رىگى بونىاد كردى (مجلس التخطيط الاعلى) اين، ھېشتىا نەكراوه، ھيوادارىن ئەو ئەنجۇومنە لەچەند وزىرى پىپۇر پىتىك بىن، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

كىن لەگەل ئەوەيدە بېگەمى (١) وەكوحى بىتىتەوە؟ كىن لەگەل نىيە ؟.. كەواتە بەزۆربەى دەنگ وەكوحى دەمەنەتەوە.

بەریز نەياد حاجى نامق مەجید:
بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

بىرگە(٢) القیام بالدراسات الخاصة لقطاع التشييد والطرق والجسور ودراسة الجدوی الفنية و الاقتصادية للمشاريع المقترحة من قبلها ووضع التصاميم ومناهج العمل للمشاريع الموكلة إليها.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:
چ تىبىينىيەك لەسەر بىرگە (٢) ھەيە؟ كىن لەگەل ئەۋەدە وەكۇ خۆى بىتىتەوە؟.. كىن دۇھە؟ بەتىكىراي دەنگ وەكۇ خۆى ما يەوه.

بەریز نەياد حاجى نامق مەجید:
بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

بىرگە(٣) : (القيام بأعمال السيطرة النوعية للمشاريع الانشائية و مواد البناء في الأقليم والمساهمة في إعداد الموصفات الفنية ووفق الظروف الطبيعية)

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:
خالى «٣» هېچ تىبىنى نىيە؟...

من پرسىيارىتكم ھەيە لەجهنابى وەزير مەبەستى چى يە لە (القيام بأعمال السيطرة النوعية للمشاريع الانشائية و مواد البناء ومواد البناء في الأقليم)؟.

بەریز يۈنادىم يوسف كنا / وەزىرى ئەمشغۇل:
بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

لەجيھاتى شارستانى ئەمرؤدا دوو جۆر سىستەم ھەيە، سىستەمى رۆزھەلاتى، كە ھەممۇ شتىيەك لەلايەن دولەتەوە چاودىرىي وكتۇنترۇل دەكىرى، لەسەر فىتكىرىن وجۇرى كەلوپەلى بونىادنان، كە لەدونىاي دەرهەدە شتىيەكى ترىيش ھەيە، ئەويش ھەندى ئەزمۇنگەي باوھە پىتكراون چ لەبوارى تەندروستى يان كەلوپەلى بىناسازىدا. شتىيەكى ترىيش ھەيە كە رەچا نەكراوهە هەر لەنئيواڭ سىن مانگ چوار مانگ جارىتكىدا دەبىنин پەدىك دەكەوى، چونكە بارى سىياسى كوردىستان لەپىش چاو نەگىراوه، بۆيە ھەرچى كەلوپەلى بىناسازى ھەيە دەبى فەحس بىرى و سەركەتتو بىن، ئەوجا بەكار بەيىندرى، سوپاس.

بەریز فەنسىۋەت تۆمىما ھەرىرى:
بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

من پىئەم وايە ئەو خالى دوا بخى ئاباتى دابەش كىردىنى بەریوەبردنەكان، تىبىينىيەمان لەسەر ئەۋەدە كە بەریوەبەرىيەتى ئەزمۇنگەو بونىادنان بەتهنیا سەر بەۋەزارەتىيەتىيەتىيە، كە بەو شوپىنە گىridra ئەو ئەركە دەبىتتە ھى ئەو شوپىنە كە ئەو بەریوەبەرىيەتىيە پىن گىرى دەدرى، سوپاس..

بەریز جىڭرى سەرۆکى ئەنجىزەمەن:
داوا لە جەنابى وەزىر دەكەبىن ئەو خالى رون بىكەتەوە، ئاييا ئىسىتا ئەو ئەزمۇنگانە. ئەو زالبۇونە (سيطە) يە ھەيە لەسەر جۆرى كەلوپەل؟ ئەو ئەزمۇنگانە بەئەركى خۆيان ھەلدىستن؟.

بەریز یۆنادم یوسف کنا / وزیری ئەشگال: بەریز سەرۆکی ئەنجوومەن.

ئەو سەرنەکەوتىنى كە رۇودەدات لەپرەدەكان، ئىشى ئەزمۇنگە كانى كوردىستانى ئەمۇرۇ نىيە، ئەمە
ھەر ئى زەمانى كۆنە، ئىيمە دەبىتى ئىستا سەر لەنۇي خۆمان چارەسەرى كوردىستان بىكەين بە پىتى
بارودۇخى كوردىستان. كە دەشتى نىشتهنى (رسوبى) نىيە لە كوردىستاندا بە پىچەوانەوە (تاڭل)
ھەيە لە كوردىستان، ئەمە پەيوەندى بە ئەزمۇنگە كانە و نىيە. دەبىتى ئىيمە و ئەنجۇومەنلى و زېرىان كە
خۆمان توانامان باش بۇو، ئەوشتە بىسەپىتىن لەسەر رىتكخراوه مرقىيە كان و لەگەل
رىتكخراوه كانى خۆشماندا، بەلام ئىستا تواناي ئەوهمان نىيە بەدواياندا بىگەرتىن، سوپاس.

بەریز جىئىگى سەرۆکى ئەنجوومەن:

ئىستا پېۋەزلى بچوکى ئاواھا كراوه، ئەمەش ئەنجامى ئەوهەي ئەزمۇنگە بەئەركى خۆى ھەلنىستاوه
كە كەلوپەلە كان بېشكىنى.

بەریز یۆنادم یوسف کنا / وزیرى ئەشگال:

بەریز سەرۆکى ئەنجوومەن:

شى وانەبۇوە ئەزمۇنگە ئىشى خۆى بەچاڭى كردووه، سوپاس.

بەریز فەرەنسە توۋىما ھەرىسى:

بەریز سەرۆکى ئەنجوومەن:

پېشىنيارەكەم دووبارە دەكەمەوە، پىدى قەندىل دەمەتىك نىيە، بەپىتى زانىاري بەریوەبەرى ئەزمۇنگە كان
درۇستكراوه، ھىچ كەسىك لەئەزمۇنگۇو نەچووە بۇئەوهى سەپەرى ماددهە كان بىكەت. چ چىمەنتۇرچ ئاسنە
چ ئەوهى كەكراوه، ئەزمۇنگە بۇئەويش نەچووە، ئەگەر چۈوبىن با و زېرى ئەشغال ناوى ئەو ھاولاتىيانە
بلەن، چونكە ئەوان لەئەزمۇنگە كەلوپەلى بىناسازىدا پېتىمانيان گوتۇرۇ ئىيمە نەچووبىن. نە بۇ ئەوي
نەبۇو ھىچ جىيگايەكى تىر، بەچاڭى چاودىتى نەكراوه، لەبىر ئەوه و دەزارەتى (تعمىر) ھەيە، ئەم بەریوەبەرىيەتىيەش
تىريش ھەن، بىناكان و شت درۇست دەكەن، حەقە جۆن سانسورى (مالى) ھەيە، ئەم بەریوەبەرىيەكى بىن
سانسورى ھەيى، ئەمە بەریوەبەرىيەتى گىشتى نىيە و گەورە نىيە، بەریوەبەرىيەكى بچوکە، لەشۈتىك بىن
بتوانى چاودىتى ئەشغال و نىشته جىيىكەن بىكەت، پېشىنيار دەكەم دووبارە دەكەمەوە، ئەو خالە گرىن
دراوه بەبارى بەریوەبەرىيەتەكەوە، ئەگەر بەریوەبەرىيەكە جىيگىر بۇو لەسەر دەزارەتى ئەشغال و نىشته جى
كردن، ئەو خالەش دەبىت، بەلام ئەگەر لەويش نەما ئەو كاتە ئەركى ئەو نامىتى... سوپاس.

بەریز یۆنادم یوسف کنا / وزیرى ئەشگال:

بەریز سەرۆکى ئەنجوومەن:

ئىستا تۆزۈنەوە لەسەر پېشكىنە كەنەپەرى (مېراوه) دەكىرى، كاك فەرەنسە دەلەن نەكراوه، كە
گەيشتىيەنە پەلەي (كۆرتىيەت) نەك فەحسە سەرەتايىە كان، كە بە (كۆرتىيەت) ئەو كۆنكرىيتانە
فەحس بىكىتىن، خوانەخواستا ھەرشتىيەكى خراپ ھەبىت چارەسى دەكەن و تۆزۈنەوە لەگەل ئەو كەسانەدا

دەكەين كە چاودىرى ئەو كارانەيان كىزدووه، ئەمانە ھەمسوو لەبەردەست دان، نابىن پشت بەقسەيەكى سەرييى كەسيتىك بىبەستىن، دوايى پردى (قەندىل) من لەگەل ئەوەدام ئىشەكەي زۆر بەپەله بۇو بەرسىيارى زىاتر لە ۵۰٪ ئى دەكەويتە سەر {S.C.F} ، راست دەكەت تۆزى پابەندى حکومەت و وزارەت نەبۇون، بەلام لەگەل ئەوەشدا چاودىرىيان ھەر لەسەر بۇو، چىمەنتۆى تۈركى بەرەغمى ئىيمە بەبىن فەحس بەكارەت ئەوەيش شىكتى هىتنا دوايى چارە كرا، سوپاس.

بەرتىز نەھلە مەحەممەد سەعەدوللا:

بەرتىز سەرۆكى ئەنجىزەن:

لەلایەنىك پشتگىرى بۆچۈونەكەي كاك فەنسو دەكەم، ئەزمۇنگەي بۇنيادنان وەك سانسۇوريتىكى ھونەرييە لەسەر ھەممو وزارەتەكان، پېتىوستە شىكۆمەندىيەكى ھەبىن، وقسەي برو، سوپاس.

بەرتىز سەرۆكى ئەنجىزەن:

واتا راتان وايە كە ئەو بەرپىوه بەرائىتىبىيە كەسايەتىكى مەعنەوى خۆى ھەبىن؟ ..

بەرتىز يۇتادم يوسف كنا / وزىرىي تىشغال:

بەرتىز سەرۆكى ئەنجىزەن:

راستە ئەگەر ئەو ئەزمۇنگانە پشتگىرى نەكىرىن واىلىنى دېتەوە، بەلام لەبىرتان نەچىن ھەر وزارەتىك ئەزمۇنگەي خۆى ھەيە. دەبىن ھەممو ئەو ئەزمۇنگانە لەو وزارەتانە جىا بىكىتەوە سەر بەئەنجۇومەنلى وەزىران بن، سەر بەپەرلەمان بن، سەر بەھەر جىيەك بن (٦-٧) سەيتەرەنی ھەۋىيەن ھەيە لەكۆردستان ئەگەر جىا بىكىتەوە و سەر بەئەنجۇومەنلى وەزىران بن يىا ھەر شوتىنى، تابىباشى ئىشى خۆيان بىكەن، ئىنجا ئەو بېيارەي پەرلەمان بېيارىتىكى سىپاسىيە نەك بېيارى ھونەرى، من گفتۇگۇ لەسەر بېيارى سىياسى ناكەم، دەيكىشىمەوە، ئەگەر ھونەرييە ھىچ ماناى نىيە دەبىن سەر بەۋەزارەتىك بىن، سوپاس..

بەرتىز حەمسەن عەبدولكەريم بەر زەنجى:

بەرتىز سەرۆكى ئەنجىزەن:

پىيم وايە ئىمە لەبەردەم دوو خالدىن:

١- وزارەت دەبىن خۆى بەسەر جۆرى كەلۈپەلە كاندا بىسەپىتىنى، بىگەي دووەم دەبىن بىتىتەوە، بەلام خالى (٢) بەرپىوه بەرائىتى ئەزمۇنگەكانى بىناكارى، منىش لەگەل ئەو رايەدام، چونكە پەيوەندى بەھەممو وزارەتەكانەوە ھەيە، ھەرچەندە لەپەرۋەتكەدا ھاتووە كە سەر بەۋەزارەتى (ئەشغال)، ئەگەر بىتىو سەر بەخۆيىەكى ھەبىن، پىيم وايە پىر دەتوانى خۆى بەسەر ھەممو ئىشىكەرى وزارەتەكاندا بىسەپىتىنى، بەلام خالى دووەم (القيام باعمال السيطرة النوعية للمشاريع الانشائية ومواد البناء...) ئەگەر بىتىتەوە چ زەرەرى نىيە، ئىنجا ئەو ئەزمۇنگانە سەر بەۋەزارەتى ئەشغال بىن، واپەسەند دەكىن سەر بەسەرۆكايەتى ئەنجۇومەنلى وەزىران بن، بۇ ئەوهى بىتوانى پىر (سەيتەرەي نەوعى) لەسەر ھەممو دەزگاڭا كان بىكەن، سوپاس.

بەریز کاکەرەش محمدەندەندي:
بەریز سەرۆکى نەنجۇمەن.

تىيىينىيە كم ھەيدە سەر قىسەكەي بەریز وەزىرى ئەشغال ونىشتەجىيىكىن، كەدلىنى لە جىاتى پىشەسازى يان لەۋەزارەتىيە تر (سەيتەرەي نەوعى) ھەيدە، ئەو باپەتىيە تايىەتىيە، (سەيتەرەي نەوعى) ھەر وەزارەتىيەك جىاوازى ھەيدە لەگەل وەزارەتىيە تردا، ئىنجا لەپەر ئەو ھەپەتىيە كە ماقاولە كە بەریوەرەيە كە سەر بە ئەنجۇومەنەن وەزىران بى لەپەر ئەو ھەپەتىيە لەسەر ھەمۇ كەلىپەلى بىناسازى لەكوردستاندا دەكت. و كەسايەتىيە كى تايىەتى دەبن، سوپاس.

بەریز يۈنادىم يۈسف كنا / وەزىرى ئەشغال:
بەریز سەرۆکى نەنجۇمەن.

ئىيەمە هېچ بەرھەلىستكارىيە كمان نىيە ئەو بىيارە بدرى، بەلام ئىيەمە لەپەرلەمان بىيارماندا. (يەعمل بالقوانين النافذة)، ياساى كارىيەتىراو لەلاتى ئىيەمە و ھەمۇو لاتانى دنيا ئەوھايدە، ئەگەر پىستان پاشە بالە بەریوەرەيە كەن كەم بىرىتەوە، كاکەرەش دەلىنى پىشەسازى ھەر پىشەسازىيە وانىيە، كۆمپانىيائى ئەھلى لەكوردستان زۆرە و ھەمۇو جۆرە بەرھەميان. ھەيدە دەبى ھەر ھەمۇو كۆنترۆل بىكىن، بىيارەكە ھەر ئەو ھەپەتىيە كەن دەلەسەنلىكەن (تضخم ادارى) زىباتىر نەكەن، دوايى دەبى ئەنجۇومەنەن وەزىران خۆى ئەو پىشەنارەي پىشىكەش بە پەرلەمان بىكت، سوپاس..

بەریز جىيگىرى سەرۆکى نەنجۇمەن:
من پىتم وايە جىاوازىتى ئەو تو ناكات سەر بە وەزارەتىيە بىت يان سەر بە ئەنجۇومەنەن وەزىران بىت.
بەریز فەرنىز تۆمەن ھەپەرەيى:
بەریز سەرۆکى نەنجۇمەن.

بەریز وەزىرى نىشتەجى وانىشان دەدات، كە بىيارەكە سىياسى يە، بۆ ئەو ھەپەتىيە پاشگەز بىتەوە، بىيارەكە سىياسى نىيە، ئەگەر سىياسىش بىت خۆشحالىن بەوه دوو ئەندامى فراكسىيەتى سەۋزىش پشتگىرى ئەوسىياسەتەيان كرد، بەلام سىياسى نىيە، ھونەرەيە، منىش لەگەل پىشەنارەكەي كاڭەرەشم، ئەو بەریوەرەيەتىيە بەسەر وەزىرەتى ئەنجۇومەنەن وەزىرانە وەگرى بدرى، سوپاس..

بەریز ئىبراھىم سەعىد مەحمدە:
بەریز سەرۆکى نەنجۇمەن.

وابزانم لەو باپەتەدا وادەركەوت كە ئەزمۇنگە هەتا ئىيىستا دەوري خۆى نەدىبۈوه وەك فەرمانگەيەك، لەپەر ئەو تونانى نىيە، كادرى نىيە، كەس دەوامى لىنى ناكات ... ئىنجا گرفت دروست دەبىن لە ئەنجامى ئەو بۇشايىيە كە ئىيش نىيە لەپەر بىن تونانىي ئىيەمە لەگەل ئەو ھەپەتىيە كەوا بىكەينە بەریوەرەيەتى گشتى، ئىيەمە لەگەل ئەو ھەپەتىيە بەریوەرەيەتىيە كەچكۈلە، كە هەلاوسان دروست نەبىن، سوپاس.

بەریز سەعید عەلی خان سلىقانى: بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمن.

ئىمە لەگەل ئەوهىن و ئەگەر راي جەنابتايىن لەسەرىنى لەھەر وەزارەتىك (تقىيىس والسيطرة النوعية) لاپىرى. بەریوھەرىيەكى تايىبەت دروست بىيى سەر بەئەنجۇومەنى وەزىران بىت، سوپايس..

بەریز مەئۇن مەھمەد نور بەرەتكانى /وەزىرى ئاۋەدانىرىدەن:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمن.

ئەوهى كاڭ ئىبراھىم گوتى شتىكى ئاسايىيە پەر دېرىخى، بەلام لەبەر ھۆيەكى سروشىتى بىن، بەلام ئەوهى لېرەدا باسکرا ھۆيەكەسى سروشىتى نىيە، لەداب و نەرىتى بەلېندراندا (مقاولات) ئەگەر خالى لواز ھەبى كە فەحس نەكرا بىن ئەوه دەيىتە تانەيدىك و بەلېندر (مقاول) سوود مەند دەبى، ئەگەر پەرۇزىدەك سەركەتوو نەبوبىت وەزارەت يان حکومەت بېيار دەدات، بۆي ھەبى بەھۆي لافاوه وە بوبىت، كاڭ ئىبراھىم دەريارەي ئەو بابەتە فەرمۇسى، كە براادران دەلىن بەریوھەرىيەتى ئەزمۇنگە سەر بە وەزارەتى ئەشغال بىن يان نا؟ وە كۈگۈتى وەزارەتى ئاۋەدان كەردىنەوە يان وەزارەتى شارەوانى و بەریوھەرىيەتى حۆكمى خۆجىتى ئەمە ھەمۇسى پەيوهندى بەتاقىيگەوە ھەبى، سوپايس... .

بەریز مەلا ھادى خەضرى كوتىخا: بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمن.

وەكۈ براادران باسيان كرد، مەسىلەي (القيام بأعمال السيطرة النوعية للمشاريع الانشائية ومواد الائشاء)، مەسىلە جودايىه لەگەل ئەوهى، كە ئەزمۇنگە كارى خۆي ئەنجام نەداوه، ئەزمۇنگەكەن دوو جۆرن ئەزمۇنگەي ناوهندى ھەمۇ وەزارەتىك ھەبىتى بەتاپىتى وەزارەتى ئەشغال و نىشتەجييىكىرىن و ئەزمۇنگەيە كېيش ھەبى لەدەزگای (التقييس والسيطرة النوعية) لەوەزارەتى پىشەسازى، بەلام گۆرىن و دەستكارى كردن زۆر راستە وەكۈ دەلىن دەريارەي وەزارەتى ئەشغال و نىشتەجييىكىرىن، ھەر وەزارەتىك ياخود ھەر بەریوھەرىيەك كارتىك جىيېبەجى دەكا، منىش پاشتىگىرى ئەوه دەكەم بەریوھەرىيەكى گشتى ھەبى سەرىيە ئەنجۇومەنى وەزىران بىت، تا ھېچ كەس نەتوانى دەستكارى تىيدا بىكات، سوپايس.

بەریز ئىياد حاجى نامق مەجىيد: بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمن.

من كۆمەلە خالىكىم ھەبى:-

۱- ناوهندى نەتهەبىي ئەزمۇنگە بىنيات نەرەكان، ھەتا ئىيىستا سەر بەۋەزارەتى نىشتەجييىكىرىن و ئاۋەدانكارىيە، (جهاز تقىيس السيطرة النوعية) ش سەر بەۋەزارەتى نەخشەكېشانە، سەر بەۋەزارەتى پىشەسازى نىيە، بەلام ئىمە لېرەدا ھەمىشە جەختىمان لەسەر ئەوه كە بەریوھەرىدەكەنلىكى حۆكمەتى كوردستان ئەوهندە فراوان نەكرين، بەراستى ئىمە ھەتا

له پیکهاتهی وزاره‌تیش کۆمەلە وزاره‌تیکمان هەیه کە یەک ئەوی تر تھواو دەکات.
مەسەلەیە کى تریش هەیه، ئەزمۇنگە بەرپرسیارە لەسەر ھەر راپورتیک کە لەسەر کەلوبەلی
بیناسازی دەیدات، بەلام ھەتا ئىستا ئەو مقاولانەی کە لەسەر دەمی رژیمدا کراون مەسەلەی
پیک ھاتنى نیوان بەلیتىندر و خاون ئىش بووه له ٩٠٪ ئەو بەلینانەی کە لەسەردەمی رژیمدا
دەکران، ئىستا من بەرپرس لەقسەی خۆم کە ٩٩٪ ئەو بەلینانەی کە لەسەردەمی رژیمدا
ئەنجامدراون بەپیتى مەرجى تايىه‌تى نەکراون، ٩٠٪ راپورتەکانىش دوور له راستى بوون.

بەرپىز حەمسەن عەبدولكەرىم بەزجى:

بەرپىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

ئىمە ئىستا گفتۇگۆي شتىك دەكەن لەپرگە(٧) مادە(٣)دا ھاتۇوه کە ھېشتا باسمان نەكىدووه،
ئایا وزاره‌تى ئەشغال دەبىن (سيطەرە نوعى) بکات لەسەر ئەو مادانەي کە دەيكات يَا نَا؟
بىڭومان دەيكات ئەو بەرتۇبەرىيە سەر بەكى دەبىن؟ ئەو لەپرگە(٧)ى مادە(٣) دىت، وابزان
لەوی دەنگى لەسەر بىرى باشتە، سوپاس.

بەرپىز فەنسۇق تۆمەن ھەرى:

بەرپىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

ئەوەي كاك سەيد حەسەن فەرمۇوي ئەم دووشتە پىتكەوه گرى دراون، ئەگەر ئەزمۇنگە سەر بە^ه
ھەر شوينىك بىت، دەبىت كۆنترۇلى ناودندىش سەر بەو شوينە بىن، سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى ئەنجى وومەن:

ئەو بابەتە وەكولىيەن ياسا باسيان كرد لەخالى(٧)ى مادە(٣) دىسان باسى دەكريتىھە، بەلام
بە چارە كردنى ئەو بىرگە بە لەسەر رۇشنايى ئەوەي باسکرا، پېشىيارىك ھەيە لەجيانتى بىرگە(٣) بۇ
ئەوەي چارەي مەسەلەك بکات.

٣- (القيام بأعمال السيطرة النوعية للمشاريع الانشائية ومواد البناء فيما يتعلق بمشاريعها).
مەبەستى پرۆژەكانى وزاره‌تى ئەشغال ونىشتەجىكىدەن و(الماساھەمە في اعداد الموصفات
الفنية وفق الظروف الطبيعية لها ...الخ) ئىمە دىسان لەمادە(٣) دىيىنەو سەر ئەم بابەتە،
ئەگەر براادران گفتۇگىيان لەسەر كرد له رايىدان كەبايەخ بىرى بەو بەرتۇبەرىيەتە كە بەناوى
ئەزمۇنگە كان دروست دەكى.

بەرپىز د. كەمال عەبدولكەرىم محمد فۇئاد:

بەرپىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

ئەو مادە كە وەك خۆي نووسراوه، وابزانم زۆر پىوستە بەرنامەكان دىيارى بىكەن، ئەو پرۆژەيە كە
ئىستا لەبىر دەماندaiيە بىرىتى يە لە دووپەش، بەشىتىكى ھەرە زۆرى ھونەرىيە، ئەۋانى تر ئەو شىتە
روتىنييەيە كە لەپرۆژەيەن وەزارەتەكانى تردا نووسراون، سەرەرای ئەوە ئەم پرۆژەيە لەلايەن
لىيەنەيە كى تايىهتىيەوە دانراوه و لەلايەن وزارەتەوە دانراوه بەلىيەنەي ياسا تى پەريوە، ئىتىر وابزانم

پیویست ناکات لەبارەی هەموو خالىيکەوە ئەوەندە لىكۆلىئەوە لەسەر بکرى، ئەگەر شتىك
ناتەواویەكى تىدا بۇ ئەو کاتە لىكۆلىئەوە لەجى ي خۆيدايد، سوپاس.

بەرتز سەرۆكى ئەنجىزەمەن:

كاڭ دكتور لەمادەكەدا رونە كەدەلىنى (القيام بأعمال السيطرة النوعية للمشاريع الانشائية ومواد البناء،
في الأقليم) نالىق (في الوزارة) دېبى ديار بکرى، چونكە لەبىگە (٣) دا لە زېرىن روشنانىي گفتۇرگۈكانى لېزىنە
ئاودەن كىرىنەوە و وزارەتى ئاودەن كىرىنەوە پىپۇرانى ناو پەرلەمان ئەو جەخت لەوە دەكەت كە
ئەزمۇنگەكەن بايەخىتكى تايىەتىان بېت بدرى، سىتى ھۇى كىرىش ھەنە يەكىك لەوانە ئەم ئىشە دابەش كراوه
لەنیوان دووسى و وزارەتدا، خالى دووھمېش، كۆمەلەتكى رىتكخراومان ھەيە، لانى ھونەرى هيچ چاودىرىيەكى
لەسەر نىيە، ھەر رىتكخراويك قوتابخانەيەك دروست دەكە، بەئارەزووی خۆيان
دروستى دەكەن و، ھەتا ئىستا هيچ شتىكمان نىيە كە چاودىرىيان بکەن، ئەو قوتابخانە چۈن دروست دەكىن
ئەو رىتكخراوه چى دەكەت؟ زۆرىيە رىتكخراوه كان بىيانىن، يان بەتوانى ئەوان دروست دەكىن.

بەرتز ئەيدىاد حاجى نامق مەجىيد:

بەرتز سەرۆكى ئەنجىزەمەن:

لەلانى دايرىتنەوە، ئەگەر وشەمى (اقليم) لاپچى بەرتز بەرەيەتى ئەزمۇنگە سەرەخىز
ھەلّدە دەشىتەوە، سوپاس.

بەرتز سەرۆكى ئەنجىزەمەن:

واتا «اقليم» دەكە، لابېيەن.

بەرتز ئەيدىاد حاجى نامق مەجىيد:

بەرتز سەرۆكى ئەنجىزەمەن:

ئەگەر ھەلّگىرىتىت (مدیرىيە المختبرات) پیویست ناکات دەنگىدانى لەسەر بکەين، چونكە
سەرەخىز ھەلّدە دەشىتەوە، سوپاس.

بەرتز سەرۆكى ئەنجىزەمەن:

ئىنجا ئىيمە گفتۇرگۈي لەسەر دەكەين، ئەگەر ھەلّيۇدەشىتىنەوە يان نا.

بەرتز ئەيدىاد حاجى نامق مەجىيد:

بەرتز سەرۆكى ئەنجىزەمەن:

بەپىي ئەو ئەگەر (اقليم) لاپدرىت لەمادە (٧) بىگە (٣) (مختبراتى انسائى) كە لەمادە (٣) دا
ھاتووه بىگە (٧) سەرەخىز ھەلّدە دەشىتەوە، سوپاس.

بەرتز سەرۆكى ئەنجىزەمەن:

بۇي ھەيە وەكۇ جارەكانى تر ھەر وزارەتە ئەزمۇنگەي تايىەتى خۆيان ھەبىن بۇ ئەو بايەتانە ئەو
بەرتز بەرایەتە سەر بەوزارەت ئەبىت، وەكۇ وزارەتىكى تر، بەلام بە تەنھا (فى إقليم)
ھەلّگىرىت لەرسەتە (فى مشايخ عائدة لها).

بەریز یوتادم یوسف کنا / وەزىرى ئىشغال:
بەریز سەرۆكى ئەنجىز وومەن.

من زۆر ئاگادار نىم كە ئەزمۇنگە كان بەھىلەن، تەنبا بۆ زانىارىتەن من مەبەستىم ئەوە بۇ كە بېيارەكە سىپاسىيە يان فلانە لىست واي كەدووه، سوپاس.

بەریز سەرۆكى ئەنجىز وومەن:
ببورە لىرە باسى (ئەشخاصل) ناكەين.

بەریز یوتادم یوسف کنا / وەزىرى ئىشغال:
بەریز سەرۆكى ئەنجىز وومەن.

ببورە ئەمەيە مەسەلەكە كە ھونەرى نىيە، كاڭ ئەيدا باسى كرد، چونكە من چاودىرى ئىشى خۆم نەكەدووه، بەریز كاڭ ئىپراھىم وتى دەوام ناكەن، ھەموو سەھات چەند دىن وچەند دەردەچن ئەوان چاودىرى ئەو شتە دەكەن، بەھەرحال بېيار بېيارى پەرلەمانە زۆر سوور نىم، ئەگەر بە بەرژەوەند ئەزانىن بېيار بەهن، سوپاس.

بەریز سەرۆكى ئەنجىز وومەن:
جا بېيارەكە بەو شىوهى، بىرگە (٣) ئەم پىشىيارەيە كە بازانىن راتان چى يە لەسەرى. بىرگە (٣)
(القيام باعمال السيطرة النوعية للمشاريع الانشائية ومواد الانتاج للمشاريع العائدية لها
والمساهمة في اعداد الموصفات الفنية وفق الفلروف الطبيعية) .. ئەو پىشىيارەيە لەجياتى بىرگە «٣» پىشىيار كراوه، جا بايزانىن كى لەگەل ئەم پىشىيارەيە تکايىھ ؟ .. كىن لەگەل نىيە ؟ ... بە زۆرىيە دەنگ ئەو پىشىيارە جىڭىركرى.

تکايىھ ئەگەر ماوه ھېيت، تىبىنېيەكى كاڭ دكتۆر كەمال لەجيى خۆيەتى، بەراسلى پىتوىست ناکات گفتۈگە لەسەر ھەندى بىرگە بىكەين، چونكە زۆرىيە بابهى ھونەرىيە، تەنها ھەندى بىرگە نەبىت.

بەریز ئەيد حاجى نامق مەجىيد:
بەریز سەرۆكى ئەنجىز وومەن.

(٤) : الاشراف على تنفيذ المشاريع الموكلة اليها و متابعتها والقيام بإنشاء وصيانة الطرق العامة الواقعة خارج حدود البلديات و صيانة وتشغيل الجسور ومحطات الاوزان المحورية والمعابر والانفاق مع تأثيثها والحفاظ على محركاتها .

بەریز سەرۆكى ئەنجىز وومەن:

ھىچ تىبىنى لەسەر بىرگە چوار ھەيە ؟ .. فەرمۇو كاڭ خەسرو.

بەریز د. خسرو گول محمد:

بەریز سەرۆكى ئەنجىز وومەن.

ئەو (تأثيثها) زۆر روون نىيە، حەز دەكەم روون بىكىتىھە، سوپاس.

بەریز سەرۆکی ئەنجىزەن وومەن:

زەحمەت نەبىن بەریز کاکەرەش، روونكىرىدەنەوەيەك.

بەریز كاڭەرەش مەممەد نەقىش بەندىسى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەن وومەن.

دەربارەي (تأثىث) پىتكەن دەپىن، باپەتى كارەبای تىيدايە شۇتىنى پەرينىەوە كان بۇيە يە
پېۋىستىيان بەمۆتۈرىكى بچۈوك ھەبىن بۇئىشەكە، واتا تەنلىقا بۇ پىتكەن دەپىن وشتى وەھايە،
سوپاس.

بەریز ئىبراهىم سەعىد مەممەد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەن وومەن.

(تأثىث) پەيوەندى بەھەموو شتىيەكى سەر رىگاوبابان ئەبىت هيماكانى ھاتچۇكىرىدەن، ياساغ
كراوهەكانى رىگاوبابان، ترافك لايىت، ئەم باپەتىن پىتى ئەللىن (تأثىث)، واتا پۇشىتە كردەن رىگاوب
شەقامەكان جىاوازىن لەگەل (تأثىث) ئىسايىي، سوپاس.

بەریز حسەين عارف عەبدولەھمان:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەن وومەن.

(تأثىث) نىيە - تاقمى قەنەفە (تأثىث)، بەلام (تأسیس). (تأسیساتى) ئاۋوکارەبا و دروشىم
وئەوجۇزە شتائىنەيە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەن وومەن:

ھەست دەكەم (تأسیس) بىت، (تأثىث) نەبىت ئەمە ئىشى ھونەركارەكانە لە (مقابلات) چۆن
ھاتووه وايە، ئاشكرايە ئەگەر وزىرى ئەشغال ونيشته جىتىكىرىدەن شتىيەكى ھەيە؟.

بەریز يۈنادىم يوسف كنا / وزىرى ئىشغال:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەن وومەن.

ئاشكرايە هىچ تىبىينىيە كم نىيە، واپزانم ئەمە (تأسیس) و (تأثىث) نىيە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەن وومەن:

جا بېگە (٤) كىن لەگەل ئەوەيە كەمە كەمە خۇرى بىيىتەوە؟.. كىن لەگەللى ئىيە؟

بەریز ئىياد حاجى نامق مەجىيد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەن وومەن.

(٥) التعاقد مع المنظمات الإنسانية والجهات المختصة العاملة في الأقلية لتنفيذ المشاريع التي

تقع ضمن اختصاصاتها بالتنسيق مع الجهات المعنية.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەن وومەن:

بېگە (٥) هىچ تىبىينىيە كەمە كەمە لەسەرى؟.

بەریزد. قاسم محمدەد قاسم:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

خالى (۵) م (التعاقد مع المنظمات الإنسانية و الجهات المختصة العاملة في الأقليم). پیشنيار دەكەم (بعد موافقة مجلس الوزراء لتنفيذ المشاريع التي تقع ضمن اختصاصات)، چونكە سەوداکردن لەگەل رىتكخراوە بىيانىھەكان و ئەنجۇومەنى وەزيرانە، سەبارەت بە دەسەلاتى راپەراندن، واتا دواى رەزامەندى ئەنجۇومەنى وەزيران، سوپاس.

بەریز مەئۇن مەحمدەد نور بىرقەكانى/وەزىرى ئاۋادانكىرىنەوە

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

من پشتگىرى ئەوه ناكەم، چونكە وەزارەت زور رىتكخراوى خۇجىتى ھەيە، ئەتوانى پەيۋەندىيان لەگەلدا بىكا، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

كاكە شىيخ زەحمەت نەبىيت جارىتى تر دووبارە بىڭەرەوە، واتا بەتەواوى مەبەستى جەناباتان چىيىھ ؟

بەریز مەئۇن مەحمدەد نور بىرقەكانى/وەزىرى ئاۋادانكىرىنەوە

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

وەزارەتى ئەشغال ھەبىت پەيۋەندى بىكەت لەگەل رىتكخراو، سوپاس.

بەریز يۈنادىم يوسف كنا / وەزىرى ئەشەفال:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

لەكوتايى بېرىگە كە ئەلىت (تنسيق مع الجهات المعنية)، لايەنى معنى لەھەرىم دوو لايەنى رەسمىمان ھەيە، يەكەميان ئەگادارى ئەنجۇومەنى وەزiran دەكەين، دووھەميان وەزارەتى ھاوکارى وەرۋقایەتى، سوپاس.

بەریزد. قاسم محمدەد قاسم:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

ھەروەك وەزىرى ئاۋادانكىرىنەوە دەلىت رىتكخراويىك بچىتە لاي وەزارەتى ئىرە پىتى دەلىن (عقد)، جىاوازى ھەيە، سوپاس..

بەریز نەھلە مەحمدەد سەعىدۇللا:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

ئىيمە رامان وايە كە بېرىگە كە وەكۇ خۇى بېتىنى، چونكە دەسىنىشانى (منظمات عامة في الأقليم) دەكەت، دەتوانى بەلىيىنامەيان لەگەلدا بېسەتن، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

برىگە (۵) كىن لەگەل ئەوهىدە كەوەكۇ خۇى بېتىتەوە ؟ كىن لەگەل ئىيىھ ؟ بە زۇرىنەي دەنگ وەكۇ خۇى مايەوە.

بەریز نەياد حاجى نامق مەجىد:
بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن.

٦) العمل على توفير مواد الانشاء و مصادر التمويل الذاتي من الدواائر والمؤسسات التابعة للوزارة.

بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن:

ئەمە شتىيىكى ھونھرى وزارەتە، باوهە ناكەم ھېچ گرفتى لەسەر ھەبىت، چى تىببىنى لەسەر ھە يە ؟ كىن لەگەل ئەۋەيە (٦) وەكۇ خۆى بېتىتە وە ؟ كىن لەگەل نىيە ؟ .. بەتىكىرای دەنگ وەكۇ خۆى مايەوە.

بەریز نەياد حاجى نامق مەجىد:
بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن.
تشكيلات الوزارة.

المادة الثالثة: يتألف مركز الوزارة مايلى :

اولا : الوزير: هو الرئيس الاعلى للوزارة والمسؤول عن توجيه اعمالها والاشراف والرقابة على نشاطاتها و تصدر عنه التعليمات والقرارات والاوامر في كل ماله علاقة بمهام الوزارة وتشكيلاتها وسائل شؤونها الادارية والمالية والتنظيمية والفنية ضمن احكام القانون والنظام، ويكون مسؤولا امام مجلس الوزراء بأعتباره عضوا متضاماً فيه و له تخويل بعض صلاحياته الى الوكيل او المدراء العامين أو من يراه مناسبا في الوزارة.

ثانياً: الوكيل يقوم بمهام التي يوكلها اليه الوزير.

ثالثا: مكتب الوزير، يرأسه موظف بدرجة مدير من ذوي الخبرة و الكفاءة ويعاونه عدد من الموظفين.

رابعاً: مكتب الوكيل: يرأسه موظف من ذوي الخبرة و الكفاءة.

٥) مديرية الشؤون القانونية.

٦) مدير الرقابة والتدقيق المالي.

٧) مديرية المختبرات الانشائية.

٨) مديرية التخطيط و المتابعة.

٩) مديرية المعامل والمخازن.

بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن:

جا ئەگەر ماوه بىدن ئەو بەریز بەريانە را فە نەكراون ؟

بەریز نەياد حاجى نامق مەجىد:

بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن.

مديرية المختبرات الانشائية يرأسها موظف بدرجة مدير يحمل الشهادة الجامعية الاولية في

علوم الهندسة المدنية وترتبط بها فروع المختبرات في محافظات الأقليم.
مديرية التخطيط والمتابعة: يرأسها موظف بدرجة مدير يحمل الشهادة الجامعية الاولية في
علوم الهندسة المدنية.

٩) مديرية المعامل والمخازن: يرأسها موظف بدرجة مدير يحمل الشهادة الجامعية الاولية في
العلوم الهندسة الميكانيكية.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

دەپىنەوە سەر مادە(٣) تاکو بىرگە(٤)، ئەمە وابزانم ئاساسىيە، هىچ تى بىنېك نىيە لەسەرى؟
وابزانم لەھەمۇو وزارەتىكى دەقىيەتىكى رۇونمان ھەيە، لىرئەنە ياسامان دووجار قىسىمان لەسەر
كىردووه، يان لەپىرگە(١) اوه تا (٤)ج تىبىنېك ھەيە؟ واتە بىرگە(٤.٢.١) وەك خۆى
دەمەنیتەوە، كىن لەگەل ئەۋەيە وەك خۆى بىنېتەوە؟ كىن لەگەل نىيە؟ ... بەتىكىراي دەنگ وەك
خۆى مايەوە.

دەپىنەوە سەر بىرگە(٥) نوسراوه(مديرية الشؤون القانونية)، ئەمە بەریوەبەرىيەتى گشتى نىيە ...
ھىچ تىبىنلى ھەيە لەسەر بىرگە(٥)؟

بەریز جەممەيل عەبلىدى سىنى:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

ھەر وەك (مديرية الشؤون القانونية) بىيىتە بەریوەبەرىيەتى (ديوان)ى گشتى زۆر چاكتە، چونكە
ھەميشە (شۇون قانۇنى) پەيوەندى بە بەریوەبەردىنەوە زىاتەر، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

بەریز وەزىرى ئەشغال و نىشته جىتكىرن، هىچ تىبىنېك كىنان نىيە لەسەرى؟

بەریز يۈنادىم يۈسف كىنا / وەزىرى ئەشغال:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

ئىمە وامان بىباش زانىووه، مادام وايە راي لىرئەنە ياساىي و ئەنجۇومەنلى ھەزىرانە، كە وەك خۆى
بىيىنى، جائىگەر راتان ھەبىت ئەۋە ئارەزۇوى خوتانە، سوپاس.

بەریز كاڭەرەش مەحمدەنە قىشىبەندىي:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

بەریوەبەرىيەتىيەكانىي كاروبارى ياساىي زۆرەيان پەيوەندىييان بەوەزىرەوە ھەيە، ھۆكاريشى ھەيە،
چونكە رۆتىكى تايىھتى ھەيە، كە نوتىنە رايەتى وەزىر دەكە لەدادگا كان و فەرمانگە كاندا، ھەروەھا
(تخطيط و متابعة)ش كەپلان و نەخشە كان رەنگ پىن بىداندۇو (عکس) بىكاندۇو، بۆيە لەزۆرەي
وزارەتەكان بىرى ليتكراوەتەوە كە پىشىنيارەكە ئاوا ھاتۇوە بەریوەبەرىيەتى كاروبارى ياساىي
و بەریوەبەرىيەتى نەخشەدانان و بەدواچۇون يەكسەر بەوەزىرەوە بېھستىرىن، سوپاس.

بەریز سەرۆکی ئەنجىنەر وەمنەن:

كىن لەگەل ئەوەيە بىرگە «٥» وەكۆ خۆى بىتىتەوە ؟ كىن لەگەل نىيە ؟ ... بەتىكىرى ئەنگ وەكۆ خۆى مایەوە ..

مديريتة الرقابة والتدقيق المالي ... چ تىبىننېك نىيە لەسەر ئەممە ؟ .. كىن لەگەل ئەوەيە وەكۆ خۆى بىتىتەوە ؟ كىن لەگەل نىيە ؟ .. بەتىكىرى ئەنگ ئەميتىتەوە . مديرىيە المختبرات الانشائىيە ... ئەوە زۆر زۆر گفتۇگى لەسەر كرا . ماناي وايە دەپىن لاپىرىت . ئەم بىرگە يە گفتۇگى لەسەر كراوه چەند رايەك ھەبۈوه كە ئەممە بەئەنجۇومەنى وەزىرانەوە بىبەستىرىن يان ئەگەر بىرگە «٧» بەو پىتشىيارەدە ، ئەمە موار كردەنى كە ئىستا كرا لەبىرگە «٣» دا ئەبىت وەكۆ بەرپىوه بەرپەتىك سەر بە وەزارتى خۆى بىتى ، يانى ئەوە (ترىتەپ بەها فروع المختبرات فى المحفاظات) ، يانى ئەو دەورەي ئەزمۇنگە ئەزمۇنگە ئامىتىنە كە پىتشىيارەكە ئىيمە مەبەستىتى ، واتا ئەگەر بىيارى ئەزمۇنگە كى درا كە لەسەر ئاستى ھەرىتىم دروست بىكىرىت ئەبىت پەيوەندى بەلا يەنېتكى ئەنجۇومەنى وەزىرانەوە ھەبىت ، جا ئىستا كە بىزەن وەزىر خۆى ھىچ پىتشىيارى كى لەسەر ئەممە ھەيە ؟

بەریز يوتىنادم يوسف كنا / وزىرى ئەمشفال:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وەمنەن:

بەرای من پەرلەمان بۆي ھەيە ھەموو رۆزى وەركاتى ھەرجى بىيارى بىدات و داراشتنى تازەي ياساىي بىكات ، بۆيە بەرای من دەلىم وەكۆ خۆى بىتىنە خاراپ نىيە تاھەفتە يەك يادووسىن ھەفتە ياخود مانگىتىك ، جادوايى پەرۋەزە تازە بىكىرىت و پىتىشكەش بىكىرىت ، جارىتىكى تز بىيارى لەسەر بىرىتت ، سوپايس.

بەریز عەبدولكەریم كاكە حەممە عەبدولكەریم:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وەمنەن:

بۆئەوە پەرسى سەرۆك وەزىران بىكەن ، ئىيىمەش وەكۆ (مېدا) نامانەوى بىكەين بە بەرپىوه بەرپەتى گشتى ئەزمۇنگە كان .. باشه بەرپىوه بەرپەتىك لەلانى چىيەوە ؟ لەبەر ئەوە ئەممە يان سەر ئىشە يەكى زىادەيە باوەكۆ خۆى بىتىتەوە ، سوپايس.

بەریز جەممەيل عەبدى سىدى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وەمنەن:

لام وايە بەرەنم شىيخ عەبدولكەریم بۆي چووه لە وەختىكدا (الجهاز المركزي للتقىس والسيطرة) نامىتىن ، لېپەن ئابورى ئەويش دەنيرى بۆئەنجۇومەنى وەزىران ، جا لەبەر ھەندى ، ئەو بەرپىوه بەرپەتىيە ئەزمۇنگە كانىش بەكارى كۆنترۆلكردن ھەلبىستى لەگەل ئەنجۇومەنى وەزىراندا زۆر چاكتىرە ، جارىتىكى تر دابەشكىرىتەوە بۆئەنجۇومەنى وەزىران و گفتۇگى لەسەر بىكىرىتەوە ، ئىستا بىيارى لەسەر بىرىت چاتىرە ، سوپايس.

بەریز کاکەرەش محمدە نەقشەندىيى:
بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن.

تەنها يەك تىبىنى ھەيء، ئەگەر ئەوه وەكوبەرپۇدەرىيەتىكى تايىبەتى بېتىنى بۇ وەزارەتى ئەشغال و نىشەجىتكەرنى، بىڭومان پىتىست نىبىه وا بىيارى لەسەر بىرىتت، بەرپۇدەرىيەتى ئەزمۇنگەكان يان بىھەستىتت بەوەزارەتى ئەشغال و نىشەجىتكەرنى، ياخود بە ئەنجۇومەنى وەزىرانەوه، سوپاس.

بەریز فەرسەن قۇمماھىرى:
بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن.

ھەموارەكەى كە ئىپە كەرتان وەك بلىتى ئامانجەكەى خۆى پىتىكاوه، ھىچ ھەلاوسان(تضخم) نىبىه كە دەلىن ئىتمە فەرمانگەكان دروست دەكەين نازانم ھەموو شتەكە ئاماادەنە تەننیا شوتىنەكەى دەگۈزى، ئەو بەرپۇدەرىيەتىكى گشتىبە دىيارە بەرپۇدەرىيەتىكى بچووكە. ئەم بەرپۇدەرىيەتى دەچىتە لاي سەرۆكایەتى ئەنجۇومەنى وەزىران و بەرپۇدەرىيەكەنى تىرىش سەر بە ئەو دەبن و سەرەرىيەرلىتى لەسەر ئىشەكە دەكەن، پىتم وأىه ئىستا ئىشەكە تەواو بىكىتت، ئىستا ھەموارى بىكەن بۇ حەفتەيەكى تەريان دووحەفتەي تەداخستان ھىچ پىتىست ناكات وەزارەتى شارەوانىيەكان پىتىستى پىتىيە، بەرپۇدەنى خۆجىتى پىتىستى پىتىيە، ئاۋەدانكىردنەوه پىتىگەياندىن(اعمار و تىنمىيە) پىتىستى پىتىيە، ھەموو وەزارەتەكان پىتىستى يان بىن يە ئەوه بگۇزىزىتەوه بۇ سەرۆكایەتى ئەنجۇومەنى وەزىران باشترە، سوپاس.

بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن:

ئىتمە ئەتوانىن تەننیا لىرە بىيارىك بىدەن، بېتىنى يان نا، بىلام بىيارى ئەوهى كە سەر بە چ لايەكى ئەكەين، بەرائى من مافى ئەنجۇومەنى وەزىرانە ئەوه بىكەن، ئەمە تەنها بەو شىۋىدە كە ئىستا ناۋەندى سەرتاسەرى ھەرىم بەم شىۋىدە بېتىتەوه يان نەمېتىتەوه؟ ئىتمە تەننیا گەتسەن لەسەر ئەو پىشىيارە دەكەين.

بەریز د. كەمال عەبدوللەرىم محمدە فوناد:
بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن.

لەبەر ئەوهى ئىستاجىڭدە ئىتەپ، ھەروەكۆ خۆى بېتىتەوه باشترە، سوپاس.

بەریز عەبدوللەرىم كاکە حەممە عەبدوللەرىم:
بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن.

ئەگەر لاپىبەين دەبن حسىبەكانىش پاڭ بىكەينەوه، فەرمانبەر كەلادرە مۇوچە ئامىتىن، پىشىيارەكەى من بېتىتەوه باشترە، سوپاس.

بەریز ئەحمدە ئەبو بەكر حەسەن بامەرنى:
بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن.

لەبەر ئەوهى پىشۇرى پەرلەمان دەست پىتى دەكتات و ناتوانىن ئەم بەرپۇدەرىتە بخەينە سەر ھىچ جىڭىايەك من بەباشى دەزانم كە وەكۆ خۆ بېتىتەوه، سوپاس.

بەریز فەرنىز قۇمماھىرى:
بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمۇمن.

ئەگەر لە جىيگاي خۇي بىتىتەوە، ماناي ئەوهىي راگىرا (تجميد) كرا، لە بەر ئەوه دەبىن بىرىلىنى بىكىتىتەوە و بەشۈتىنېكى تر گىرى بىرىنى بۆ ئەوه چاودىرىي ھەممۇ و ھزارەتكانى تىرىش بىكات، سوپاس.

بەریز حازم ئەمەنەد مەممۇد يۈسۈ:
بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمۇمن.

مۇن پاشتىگىرى پىشىنيارى د. كمال دەكمەم، و ئەوهى كاك فەرنىست باسى كرد دەلىنى ئىشى نامىتىن (تجميد) دەبىن، بەلام ئىيمە دەتوانىن لەبرىگە (7) دالەبەرىيەتى ئەزمۇنگە كانى بىنات ناندا (انشائى) شتىتىكى بخەينە سەر بلىتىن (يرأسها موظف بدرجة مدير يحمل الشهادة الجامعية الأولية في علوم الهندسة المدنية وترتبط بها فروع المختبرات في محافظات الأقاليم وتقوم بأعمال السيطرة النوعية على المواد الانشائية في الأقاليم)، بەلام نەمانى لەۋەزارەتى ئەشغال بە بۆچۈونى من لە ئەنجۇرمۇمنى و ھازىران باس بىكىن، سوپاس.

بەریز ئەمەنەد سالار عەبدولواھىد:
بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمۇمن.

روون كىرىنەوهى جۆرى كاركىرىنى زىاتر پەيپەرسەتە بەپەيپەرى ناوخۇي و ھزارەتەوە، نەك بەياساكەمە جىگە لەوه ئەو شتە تەنها پەيپەرسەتى ھەشغال ئەشغال و نىشتەجى كىرىنى نىيە، بەلكو كىشىيەكى گشتىيەو پەيپەندى بەھەممۇ لا يەكمەھەيدى، لەبەر ئەوه پەيپەرسەت بەدرۇست بۇونى دەزگايىھەكى جىاواز دەكەت كەسەرپەرسەتى گشتى ھەممۇ لا يەنەكان بىكات، سوپاس.

بەریز شەرونان ناسع عەبدوللا حەيدەرى:
بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمۇمن.

ئەزىزىنگە كەيە (مختبراتە) پىشىتى سەر بە ھزارەتى ئەشغال نەبوبۇھە تا ئىيمە بلىتىن بىتىتەوە يان نەمەتىنى، ھزارەتى ئەشغال تا ئىيىستا پىشىنيارىتىكى پىشىكەش كردووه، راي دوايىش بۆ ئەندامانى پەرلەمانە، بەلام لەسەر درۇست كىرىنى بەرىيەتى ئەزىزىنگە كان دەرىبارەي ھزارەتى ئەشغال بەبۆچۈونى من دووفاقى پەيدا دەكەت، بەرىيەتى ئەزىزىنگە كان لەۋەزارەتى ئەشغال دەستەو، خۆبەتىشى دەۋى، باشە شىكىرىنەوە كان لەكوى دەكىرىن؟، ئەوه خالىتىك، خالىتىكى تر دەرىبارە ئەزىزىنگە كان، شتەكانى ئەگەر رىك پىتىك بىن، بەبۆچۈونى من دەبىتە دەزگايىھەكى نۇنەيى بۆ بەرىيەتى ئېش و كارى ھەممۇ ھزارەتكان و دەبىتە چاودىرىش، سوپاس.

بەریز يۈنادىم يۈسف كنا / وەزىرى ئەشغال:
بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمۇمن.

رېزم ھەيە بۆ راي ھەممۇ بىرادەران، راستە مەسىلە كە پەيپەندى بە پىسپۇرایەتى بىرادەران وە نىيە،

به لام قهيدى ناكا، من قسه يه كم هه يه كه ئezمونگه كونترؤل يه كانى ئيمه فه حسە كان به پاره دەكەن، جا سەر بەئىمە بن ياشەر بەھەر لايەك بن، ئەھلىيەكان و خاودەن كارگە كانى بلۆك دين فە حسى خۆيان ئەنجام دەدەن، وەزارەتەكان دين، هەركى بى ئەوه كار ناكات وراش ناوەستى (تجميد) نابى، كاك مەئۇن چەند جار هاتووه دواوای فە حس كردنى كردووه بۆمان نەكردووه، يان وەزارەت و كۆمپانيا ورىتكخراوكان هاتوون بەريۋە بەرىيەتى ئەزمۇنگە پېيان گۇتوون نايىكەين، بە پاردو بەھەقى خۆي هەر دەبىن بىكا، كىرى ئەو بلۆك هەر دەبىن بەدا كە فە حسى دەكەت، جا لەھەر كوى بىن، هىچ دووفاقى (ازدواجىيە) تىدا نىيە، چۈنكە ئىستا لېرە ئەزمۇنگە كان كونترؤل كراون، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

ھەر ئەندامىيەكى پەرلەمان حەقى ھەيە بايەتىك بخاتە رwoo بۆ لېتكۈلىنى وە، ئەوه پەيۇندى بە (اختصاصات و كەفائەتە) وە نىيە، ئەگەر حەزىلىنى بېت راي لەسەر بەدا، ئەو رايە راستە يان راست نىيە، ئەمە دەگەرېتىوھ بۆ پەرلەمان و ئەندامانى.

بەریز ئەيد حاجى نامق مەجىيد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

ئىمە ئىستا لەسەر دەقىيەك پېيك ھاتىن كە ئەو مەسىلەيە بېرىتىتىوھ، (ترتبط مدیرية المختبرات الانشائية التي كانت سابقاً مرتبطة بوزارة الاسكان والتعمير، بمجلس وزراء الاقليم وتنظيم اعمالها بنظام خاص)، مادەيەكى تايىھەتى بىن لەياسا بەھەر پېرپەويىك پەرلەمان دەسەلاتىيان پىن بەدا، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

نابىت ئىمە لېرە لەياساى وەزارەت دەنگ لەسەر بەریۋە بەرایەتىك بەدەين و وېبىھەستىن بەئەنجۇومەنی وەزىرانەوە، بىن گفتۇگۆز كەدن لەسەر لايەنە ياسا بىيەكەن.

بەریز فەنسەوت تۆمەنەمەرى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

پېشىنيارەكمى لىژنەي ياسا لەجىيگاي خۆيەتى. به لام دواي ئەوهى كە بېيار درا لېرە نامىتىن، دەيىكەنە بېيار، سوپاس.

بەریز ئەيد حاجى نامق مەجىيد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

ئەگەر بېتىو ئىمە چەند بەریۋە بەرایەتىك دىيار بىكەين كە سەر بەوزارەتى پېشىسوی (اعمار) بۇو و، نەگەر ئەوانى ترىش دىياركىان بۇ وەزارەتى (ئەشغال)، لېرەدا دەبىن بزانىن كە لەپىشىدان وەزارەتى (اسكان والتعمير) ھېبۈوه لەعىراق، ئەمىندارىيەتى گشتى ئەشغال ھېبۈوه، لېرە ئىستا وەزارەتى ئەشغال ونىشته جىيىكەن جىيگاي وەزارەتى (ئەشغال) دەگەرېتىوھ، ھەمۇو ئەو پابەندىيانە ئەو وەزارەتە ياخود ئەو دامەزراوه لاوهكىيانە كە تىيىدا بۇو تۆ لېرە پېتۇندىيەكان دەكەيەوە (فك

بهریز د. کمال عبدالولکهیریم محمد فوئاد:
بهریز سرگزی نهنج و مهن.

نهگهه میش هروای لئی بکریت که بوئهه مسنه لانهه که په یوندی بهوه زاره تکه وه ههه، ختوی ههه
نه بیت وایت، بهلام نهگهه گومانیک هههی لوهیان (وترتبط بها المختبرات فی محافظات الاقليم)
لا دهین هه تا بنوسرتیت (وترتبط بها فروع مختبرات الوزارة فی محافظات الاقليم)، سویاس.

بہرپوریز سے رُوکی نہنجو ووممن:

نهمه گرفته، نه و بریوه بهریه تیهی که و هسف کراوه وجینگیر بوروه دهوری مهرکه زی نه بینی، با سمر به و زارهت بی، نه گه ر سبهی پیوستمان به ههولیکی ناوهندی (مرکزی) ههیت نه و کاته لهوانه یه نه توانین سوود لمو توانا هونه ری و نه که نلوجی و نه و کادیرانه و درگرین که بو سه رانسنه ری (مهرکه ز) به کار دین، نه ویش گرفتیکه، با بیماریک بدین جاری نه و بریوه بهریانه نه زمونگهی بونیادنن انشائی) به و شیوه یه که ههید (مهرکه ز) بیت، نه گه ر ههرو به تیوری (نظري) یش بی، نه و که ل و په لانه که سه ر به نه و بیکه ینه نه زمونگه یه کی ناوهندی (مهرکه ز) یان تا نه و کاته یه نه و بیماره دهدرت، پاشان بریوه بهریه تی ئاره زووی خویه تی بریوه بهریه تیکی تر بو ئیشوکاری خوی پیک بهینی.

مہریز جیگری سہ رق کی تھنچ وومن:

خوی به ریتز کاکه رهش ئەللىٰ وەزارەتى ئەشغال و نىشته جىيىكىدن شتى خوی ئەبات بۆ جىتكىيەكى تر، وەزارەتى ئەشغال و نىشته جىيىكىدن لەوانە يە پىزۇرە ھەيە ئەيدا بە مقابلات بەخەلک و بەپېتى وەسەركىدن ئەيدا خوی پابەندە، ئەو بەلىتىندرە بە پىنى ئەو وەسۋانە ئەنجامى بىدا و يەكىن لەوانە ئەۋەيە ئەو شەمە كانە ئەبىت ھەممۇ لە زەزمۇنگە يە فەحس بىكىن، ئەممە لا يەزىك، لا يەنكەي تر ئىيىمە لەمادە^(۳) دا كە بىيارمان لەسىر ئەمەدا كە (القيام بأعمال السيطرة النوعية) لىرە (إنسائىيە) ئەبىت رىيگايىكى ھەبىت بۆئەوهى ئەمەد بىكەت، ئەويش ئەوهى ئەزمۇنگە خوی ھەيە، ئەگەر لەپاشان بىيار بىرى ئەزمۇنگە يەكى مەركەزى بۆ ھەممۇ لا يەك دابىت.

دريز بختيار حميدر عوسمان:

به راستی نازانم ئه ووه نزور گفتوجوی له سه ر کراوه ئه ووندەی نەددەویست، خۆی ئەزمۇنگە کانى بونيا دنان (انشائى) هەنە ولقە كانى شىيان له پارىزىگا كاندا هەنە وبەھيچ جىتىگايە كەمە پەيپەست نىن. لەوانە يە بەشىۋەيە كى (ئىدارى) سەرپەرشتى لە سەر بکرى، وەك وەزارەتى ئەشغال و نىشە جىتكەرن، واتا تەننیا ئه ووه جىياوازى نىيە بەرىپەبەرىيە تىكى ئەزمۇنگە کانى ناوەندى (مەركەزى) نىيە كۆنترۆلى بكا، لە باردا پېم وانىيە وەزارەتى ئەشغال و نىشە جىتكەرن بىتوانى ئەزمۇنگە يەك پىتكە وە بنى وەك وەزارەت، بىلام وەك بەرىپەبەرىيە تى ئەزمۇنگە کانى بونيا دنان (انشائى) پېتۈستە ئه ووه ناوەندى (مەركەزى) بېت، سوپاس.

بەریز سەرۆکی ئەنجەن وومەن:

برترین د. کمال عمیدولکهریم محمد فوئاد:

بہریز سے رُکی تدبیج وومین۔

نهو پیشنهادی نیووه زور باشه و لهجیگای خویه‌تی، نه و پرگه‌یه لابیریت و نه و دش بکریت به
یه، اگه‌نده (متفرقه) و بخربته سدر باسه که، سوپیاس.

بدریں سے مدد و کمکتی تھیں جسے وہ میں۔

منیش پشتگیری لئى دەكەم، چونکە من له سەر قىسە كان تىپپىنیم ھەبۇو، دەيھەيت دەستمان گرىي
يدات، سۈپارىس..

به رتبه یونادم یوسف کنا / وزیری تمثیل

بدریز سه روز کی نہنجو ووم من.

منیش پشتگیری لهپیشنیاری جهناابت دهکم، بهلام خالیک ههیه، ئیمه لهناو خوماندهوه هر وزاره تیک بوق خوی دهبیت کونترولی ههبت، بهلام پیشنیار دهکم که به ریوهه ریته تی زمونگه کانی بونیادنامان هر دهی ههین، له به رسییه تی (نوعی)، جا ئهم پیشنیارهی جهناابت، ئیمه ئهی بیرگهی (۲) له جیاتی (ترتیب بها فروع مختبرات)، ئوهی جهناابت دابینیین « تستم الوزارت بالاشراف لحن. ....»

بسته ماده‌یه که، به اگه‌نده (متفرق)ه، بان ودک ماده‌یه که، تایله‌تی، بسته‌وه؟.

بروتون: بنادم بسف کنا / و زب، نیش غال:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمەن:

وەكۆ براەدەران روونىان كىردى، ئەگەر دەستگاياتى ناوهنى دەھبىت وەزارەتى ئەشغال و
نىشتە جىتكۈدن بۆجىي يەتى؟!

بەریز يۇنادىم يوسف كىنا / وەزىرى نىشغىل:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمەن.

ئىمەمە هەر دەبىت خۆمان كۆنترۆلى (نوعى) مان ھەبىت، نايىت بەرەللايى بىت و لەويش ھەر دەبىت
سەرپەرشتى لەسەر پېرىزەكانى خۆمان بىكەين، ئەو وەختە باشە، خراپە. يانى نايىت شتە كە بەرەللا
بىت، وشەى دووەم («يرتبط بها» لابىرىت و (تستمر الوزارة في الاشراف لحين) ..... ئەوهى
كە جەنابات باست كەر، سوپاس.

بەریز كاڭەپەش مەحمدەنە قىشىبەندىيى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمەن.

بە بۆچۈونى من بەرىۋە بەرىيەتى ئەزمۇنگە كان دەريارەت وەزارەت پىتىويسىتە ئەزمۇنگە ھەبىت،
پىشىبارە كە زۆر زۆر ماقولە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمەن:

بۆ ئەوهى ئەو بابە تە بېرىتىننەوە، تكايە پىشىيارە كە بەو شىۋىيە يە.. ئىستا كى لەگەل ئەوهى بېرگە
(٧) نەمەن ئىنى؟.. كى لەگەل نىيە؟.. بەزۆرىبەي دەنگ بېرگە (٧) هەلۋاشايەوە .. ئىجا دېتىنە سەر مادە
پەرائىنەكان كە ئىستا دەنگى لەسەر دەدەين. كى لەگەل ئەم پىشىيارەيە (تستمر الوزارة في ادارة
شۇون المختبرات والاشراف عليها لحين تشكيل جهاز مرکزى اقليمى لەها)؟.. كى لەگەل نىيە؟
بەتىكىراي دەنگ چەسپاندى ئەم پىشىيارە لە مادە پەرائىنەكان (موادى متفرقە) پەسەند كرا.

بەریز ئەيد حاجى نامق مەجىيد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمەن.

بېرگە (٧) مدیرىيە التخطيط و المتابعة: يرأسها موظف بدرجة مدير، يحمل الشهادة الجامعية
الاولية في علوم الهندسة المدنية.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمەن:

ئەمە بەرىۋە بەرىيەتى گشتى نىيە؟، تەنها پرسىيارىكە.

بەریز ئەيد حاجى نامق مەجىيد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمەن.

نەخىر ھەممۇ بەرىۋە بەرىيەتىيە.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمەن:

كى سەرنجى ھەيە لەسەر ئەمە؟ كى لەگەل ئەوهى وەكوخۇي بىتىتەوە؟ كى لەگەلى نىيە؟
بەتىكىراي دەنگ بېرگە (٧) وەكوخۇي مايەوە.

بەریز نەياد حاجى نامق مەجىيد:
بەریز سەرۆكى ئەنجىنەر وومەن:

بىرگە (٨) مدیرىيەتىمەن ئەندازىن: يرأسها موظف بدرجة مدير يحمل الشهادة الجامعية الأولية في علوم الهندسة الميكانيكية.

بەریز سەرۆكى ئەنجىنەر وومەن:

ھىچ تىبىنى ھەيە لەسەر ئەمە؟ كىن لەگەل ئەۋەيە وەكۇ خۆى بىتىتەوە؟ كىن لەگەل نىيە؟ بەتىكىرىاي دەنگ وەكۇ خۆى مايەوە.

بەریز نەياد حاجى نامق مەجىيد:
بەریز سەرۆكى ئەنجىنەر وومەن:

(المادة الرابعة) يتكون ديوان الوزارة من المديريات التالية:

١- المديرىيەتىمەن ئەندازىن: يرأسها موظف بدرجة مدير عام يحمل الشهادة الجامعية الأولية من ذوى الخبرة والاختصاص، ترتبط بها المديريات التالية:
أ- مديرىيەتىمەن ئەندازىن: مديرية الشؤون الأدارية والأفراد.
ب- مديرىيەتىمەن ئەندازىن: مديرية الشؤون المالية.

بەریز جەممىيل عەبدى سەندى:
بەریز سەرۆكى ئەنجىنەر وومەن:

بەداب ونەرىتى بەریوەبردن (ئىدارى) وشەى ديوان ماناي (مەركەز)ە. ژ بەرەندى (يتكون الوزارة من المديريات التالية). پاشان بەریوەبرى گشتى ديوان بىت، پاش ئەۋە وشەى ديوان نەمەتىن، (يتكون الوزارة من المديريات العامة التالية)، سوباس.

بەریز سەرۆكى ئەنجىنەر وومەن:

ئەۋە چ كارىگەرەيەكى نىيە، لېزىنە دارشتن (صىاغە) با ئەۋە بىكەت، كىن لەگەل ئەۋەيە كە (أ)
ب) وەكۇ خۆى بىتىتەوە؟ بەزۆرەي دەنگ پەسەند كرا.

بەریز نەياد حاجى نامق مەجىيد:
بەریز سەرۆكى ئەنجىنەر وومەن:

المديرىيەتىمەن ئەندازىن: يرأسها موظف بدرجة مدير عام يحمل الشهادة الجامعية الأولية في علوم الهندسة المدنية ومن ذوى الخبرة وترتبط بها مديريات الطرق والجسور في محافظات الاقضىيە.

بەریز سەرۆكى ئەنجىنەر وومەن:

ئەميش بەریوەبرەتىكى گشتىيە پەيدەندى بە وزارتەوە ھەيە،.. كىن تىبىنى ھەيە لەسەر نەم خالى ؟

بەریز مەئمۇن مەممەد نور بىرىفكانى / وزىرى ئاودانكىرىدەوە:
بەریز سەرۆکى ئەنجەزەمەن.

بەرپۇھەریەتى گشتى رىگاو پرەكەن ھەيدە، بەرپۇھەریەتى گشتى بىباو نىشىتەجىتەرەن دادەنەن،
ئەو زۆر ئاسايىيە لەرسەنلىكى ئاسايىدا كە توانا ھەبىت، ئىستا وەختى ئەو دابەش كەنداش نىيە،
سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجەزەمەن:

مادە(٤) بىرگە(١١-ب) ھىچ تېبىنلىكى لەسەرى ھەيدە؟

بەریز نەھلە مەممەد سەعەدلە:

بەریز سەرۆکى ئەنجەزەمەن:

ئەو لەكاك ئەيدايسى پرسى دەلىٰ ھىچ نىيە، تەنبا لاتى داراشتەكە بۇو (مدیر الشؤون الادارة
والأفراد)، سوپاس.

بەریز شەوكەت حاجى موشىر ئەھمەد:
بەریز سەرۆکى ئەنجەزەمەن.

من لەسەر مەسەلەى بەرپۇھەرایەتى گشتى (ديوان)، لىرە پېشنىار دەكەم كە ئەو بروانامەى
زانكۈيىيە لەبەرپۇھەرایەتى گشتى دیوانان ئەبىت، بەلكو لىزانى و توانا ھەبىت بۇ
بەرپۇھەرەكەنلىكى كەوا پىسىپىن، ئەوانە بروانامەى زانكۈيان ھېلى، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجەزەمەن:

بەراسىتى ئەمە دوو كىشەيە، كىشەيە يەكەم بۇھەمۇ بەرپۇھەرە گشتىيەكەن ئىتمە لەياساي ھەمۇ
وەزارەتتىكا ئەوەمان جىتىگىر كەردووە، دووھەمېش بۇ سەرۆك دیوانىيک يان بەرپۇھەرە دیوانىيک
لىھاتۇرىي و پىسىپىرى زۆر گىنگە.

بەریز د. كەمال عەبدولكەرىم مەممەد فۇناد:

بەریز سەرۆکى ئەنجەزەمەن:

بەراسىتى من زۆر بەگەرمى پشتىوانى لەو پېشنىارە دەكەم كە بەریز وزىرى ئاودانكىرىدەوە
پېشىكەشى كەدە، سوپاس.

بەریز فەرنىز تۆمەسا ھەريرى:

بەریز سەرۆکى ئەنجەزەمەن:

مېيش پشتىگىرى لەو پېشنىارە دەكەم.

بەریز عەبدولكەرىم كاڭەحمدە عەبدولكەرىم:

بەریز سەرۆکى ئەنجەزەمەن:

من بە ھىچ شىۋىيەك پشتىگىرى لەم پېشنىارە ناكەم، سوپاس.

بەریز سەرۆکی ئەنجىنەم:

يەكمەن: ئەگەر لىتكى دران، ماناى وانىيە كە كارمەندەكان بەرەللا دەكىتىن، نەخىر لىتكىدان ماناى وايە ئەو دوو بەرتوه بەرايەتىيە پىشىيار كراوه، ماناى ئەو نېيىە كە ئەو خەلکەى لەۋى ئىش دەكەن بەرەللايان بىكەين، نەخىر لىتكى دەدرىن بويىك ناوهند لەھەر پارىزىغا يەك، يەك ناوهندى ئەشغال و نىشتەجىتىرىن دەپەت، دوو مەسىھەلى ئەزمۇنگە كانى ناوهندىش ئەوھەيە كە دوو سى ئەركى مەركەزى ھەيە، يەك لەوانە وەك ئەركى فەرە لا يەنى ھەيە پەيوەندى تەنها بەيەك وەزارەتەوە نېيىە، دواي ئەوھە پەيوەندى بەرەتكەخراوه كوردىستانىيە كان و بەھەندى رەتكەخراوى دەرەھەي و لاتىشەوە ھەيە، خالى سىيەمىش واي بۆ دەچم لەوانەيە پەيوەندى بە مەسىھەلى ئەخشە كىشانى ناوهندىيەوە هەبەت كەلانى وەسەفە كان وشتى تەرە، ئىستا دوو شتى لەيەك جىاوازن ئەممە كە پىشىيار كراوه ئەوھەيە كە دوو بەرتوه بەرايەتى بىكىتىن بەيەك.

بەریز عەبدولكەريم كاكە حەممە عەبدولكەريم:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەم:

بەراسى با مىلاك زۆر نەبن وشت بەمەركەزى بىت، ئىشى ئەزمۇنگە كانى كوردىستان چنە، ئەگەر مەسىھەلى پابەندى بەرامبەر مۇوچە كانىيان نەبى؟ سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەم:

پىشىيارە كە ئەوھەيە كە هەر دوو بىرگە كانى (٢، ٣) ئەو دوو بەرتوه بەرايەتىيە گشتىييانە بىكىتىن بەيەك.

بەریز يونادىم يوسف كنا / وەزىرى ئەشىغىال:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەم:

من پرسىيارم لە بەریز شىيخ مەئۇن بۇو، بۆ لە ئەنجۇومەنى وەزىران كۆك بۇوىن؟ كە دەبوايە لە ئەنجۇومەنى وەزىران ئەو پىشىيارە بىكدايە، كوردىستان بەرە تايىەتەندى (تخصص) دەچىن، بەرە پىشىكەوتىن، نىشتەجىتىرىن وئاوهداڭكارى جىاوازى ھەيە لە گەل پەدو رەتكەوابان (طرق و جسور)، كە زەمانى كۆن پىتىك ھېنرا بۇو، ئەوانە دوو زانستى جىاوازن، لە بەر ئەوھە (تخصص) مان دانادە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەم:

بۆ ئەم بابەتە بۆ ئەوھەي كۆتا يى پىن بەھىتىن.

بەریز نەھلە مەحەممەد سەعەدلە:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەم:

من پشتىگىرى لە قىسە كە كاڭ يۇنادىم دەكەم، پىيوىستە بەرتوه بەرايەتى تاقىيگە كان (مختبرات) جىاوازى ھەبى لە گەل بەرتوه بەرايەتى نىشتەجىتىرىن، ئىستا وايە هەركەسە پىپۇرەتى خۆى

دەبىنى، هەر كەسە لەبوارى خۆيدا ئىش دەكەت، بۇيە پىشنىيار دەكەم كەوهەك خۆى بىئىتىتەوە، سوپاس.

بەرىز سەرۆكى ئەنجىزەن:

ھەر وزارەتى پىپۇرىتى خۆى بەكار بېتىنى، پىشنىيار دەكەم كەوهەك خۆى بىئىتىتەوە، بىكىن بەيەك.

بەرىز د. كەمال عەبدولكەرىم محمدەمەد فۇئاد:

بەرىز سەرۆكى ئەنجىزەن:

ھەز دەكەم لەو بارەيەو روونى بکەمەو، كە ئەگەر لەدوا رۆژدا پىيوىست بۇ ئەتوانىن بەو شىۋىيەتى لىنى بىكىن، بەلام بەراسىتى ئىستا پىيوىستە زىمارەتى بەرىتەتەرەتىيەكەن و كارمەندەكەن كەم بکەينەوە و نايىتى گۈرى بەدىنە ئەوهە چەند براەدىك و چەند كەسىك نەمەن ئىستا پىيوىستە زىمارەتى كارمەندان ئەوهەندە بىن كە پىيوىستانمان پىتى بىن، بۇ ئەوانى تر جۆرە چارەسەرىتىكى تر بەذۆزىتەوە و، ئىستا بەپىتى ئەو زانىارانە كەوا لەلای ھەممۇمان كۆپتەوە ئەوهەيە لە ٥٠٪ ئەوانەتى ئەمەرۆ كارمەندن زىادن، بەراسىتى ئەوهە پىيوىستە بىرى لىنى بىكىتىتەوە، سوپاس.

بەرىز سەرۆكى ئەنجىزەن:

وابزانم روونە و زۆر باس كرا، كىن لەگەل ئەوهەيە (٣-٢) بىكىن بەيەك؟ كىن لەگەل نىيە؟ بەتىكىرائى دەنگ وەك خۆى ئەمەن ئىتەتەوە.

بەرىز ئەيداد حاجى نامق مەجىيە:

بەرىز سەرۆكى ئەنجىزەن:

المادة الخامسة :

- ١- يحدد بنظام مهام واختصاصات وتشكيلات الوزارة.
- ٢- للوزير استحداث أو دمج مديرييات أو أقسام أو شعب عند الاقتضاء .
- ٣- للوزير تشكيل هيئات مؤقتة لتنفيذ مهام معينة ضمن احكام القانون والنظام .

بەرىز سەرۆكى ئەنجىزەن:

ماده (٥)، ئاييا ھېچ تېبىنى ھەيە لەسەرى؟ كىن لەگەل ئەوهەيە ماده (٥) وەك خۆى بىئىتىتەوە؟ كىن لەگەل نىيە؟ بەتىكىرائى دەنگ پەسەند كرا.

بەرىز ئەيداد حاجى نامق مەجىيە:

بەرىز سەرۆكى ئەنجىزەن:

ماده (٦) ئەو مادەي بخريتە سەر(تىتىرەن الوزارة)، ئەگەر راتان لەسەر بىن ئەو بىتە (٦) ئەمەي تر بىتە (٧). مادە (٦) دەبىتە (تىتىرەن الوزارة في ادارة شؤون المختبرات والاشراف عليها لەن تشكيل جهاز مركزي اقليمي لها).

مادە (٧) (تۈول كافە ممتلكات وحقوق وزارة الاسكان والتعمير في المركز التي أصبحت من اختصاصات الوزارة اليها).

بەریز سەرۆکی ئەنجۇمۇمەن:

ج تىبىينىيەك لەسەر مادە(٧) ھەيە؟ كى لەگەلە وەكۆ خۆى بېتىتەوە؟.. كى لەگەل نىيە؟.. كەواتە بەتىكراي دەنگ وەكۆ خۆى مايەوە.

بەریز ئەيدا حاجى نامق مەجيىد:

بەریز سەرۆکی ئەنجۇمۇمەن.

المادة(٨) يخضع كافة منتسبي الوزارة لقانون الخدمة والمالك.

بەریز سەرۆکی ئەنجۇمۇمەن:

پىوسىتە ئەم مادىيە ھەبىت، ئايا لە هيچ ياساىتكى تر ئەم مادىيە ھاتووە؟

بەریز كاڭەرەش مۇھەممەد نەقشبەندىمى:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

كۆمەلىيک كارمەند ھەنە ملکەچن بۇ جۆرەها پىرەو بەشىتكىيان ملکەچى پىرەوى دەزگاكان، بەشىتكى تريان ئى بەرژەونىدەكان وئەوانى تر ملکەچى پىرەوى (مەدەنى)ان، بۇ ئەۋەدى ھەمۇ فەرمانبەرەكان ملکەچى يەك پىرەو بن ئەۋىش پىرەوى خزمەتگۈزارى مەدەنىيە ئەو كاتە ئەو گرفنانە نابن، سۈپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

كى لەگەل ئەۋەدىيە مادە(٨) وەكۆ خۆى بېتىتەوە؟.. كى لەگەل نىيە؟.. بەتىكراي دەنگ پەسەند كرا.

بەریز ئەيدا حاجى نامق مەجيىد:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

المادة(٩) للوزير اصدار التعليمات اللازمه لتسهيل تنفيذ احكام هذا القانون.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

مادە(٩) كى لەگەل ئەۋەدىيە وەكۆ خۆى بېتىتەوە؟.. كى لەگەل نىيە؟.. كەواتە بەتىكراي دەنگ وەكۆ خۆى مايەوە.

بەریز ئەيدا حاجى نامق مەجيىد:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

المادة(١٠) لا يعمل بأى نص يتعارض واحكام هذا القانون.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

مادە(١٠) كى لەگەلە وەكۆ خۆى بېتىتەوە؟.. كى لەگەل نىيە؟.. كەواتە بەتىكراي دەنگ پەسەند كرا.

بەریز ئەيدا حاجى نامق مەجيىد:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

المادة(١١) على المجلس الوزراء تنفيذ احكام هذا القانون.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن:

ئەمە دەقىكى ئاسايىيە... كى لەگەلە وەكۆ خۆى بىتتەوە؟.. كى لەگەل نىيە؟.. بەتىكىرى دەنگ وەكۆ خۆى مايدە.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن:

المادة(١٢) ينفذ هذا القانون اعتباراً من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن:

ماده (١٢) كى لەگەلە وەكۆ خۆى بىتتەوە؟ كى لەگەل نىيە؟.. بەتىكىرى دەنگ وەكۆ خۆى مايدە. وەكۆ ياسايى وەزارەتى ئەشغال و نىشتەجىن كردن كەفتۈگۈ لەسەر كرا، تەواو بۇين لەگەلتۈگۈ كردنى. ئىستا كى لەگەل ئەم ياسايىيە وەكۆ خۆى بىتتەوە؟ دەست بەرز كرایەدە.. كى لەگەل نىيە؟... كەوانە بەتىكىرى دەنگ ئەم ياسايىيە پەسەند كرا. كۆبۈونەوە ئەملىقىشمان تەواو بۇو، زۇر سوپايس بۇھەمۈولايەك.

فەرسەت ئەحمدە عەبدۇللا

سەكتىرى ئەنجۇرمەن

نمزاڈ ئەممەد عەزىز ئاغا

جىنگىرى سەرۆکى ئەنجۇرمەن

جوھر نامق سالىم

سەرۆکى ئەنجۇرمەن

كوردستانى عىتاراق

یاسای و هزاره‌تی ئەشغال و نیشته‌جى کردنى ھەریمی کوردستانى عێراق

(پیتناسه‌کان)

ماددهی يەکەم:

مەبەست لەم وشانەی خوارەوە بۆ مەبەستى ئەم یاسايدە ماناکانى تەنیشتىانە.

ھەریم: ھەریمی کوردستانى عێراق.

وهزارهت: وهزاره‌تی ئەشغال و نیشته‌جى کردن.

وهزیر: وهزیرى ئەشغال و نیشته‌جى کردنی ھەریم.

بریکار: بریکارى وهزاره‌تی ئەشغال و نیشته‌جى کردنی ھەریم.

ماددهی دووەم:

وهزارهت ئەم ئەركانە بەجى دىنى:

١- جى بەجى کردنى پروژە‌کان لە بوارى خانووبەرهى گشتى و نیشته‌جى کردن و رىگاوبان و پردو فرۆکەخانە و ئۆوتىل و پیشىنيازکردنى نەخشە بۆيان لە چوارچيۆھى نەخشە گشتىيە‌کانى ھەریمدا.

٢- سازدانى لىكولىيە‌وھى تايىھەتى بۆ كەرتى بىناكارى و رىگاوبان و پرد و لىكولىيە‌وھى سوودى ئەو پروژانە لە لايەنيدە و پیشىنياز دەكرتىن لە رووی ھونەرى و ئابورىيە‌وھ دانانى سكىچ و بەرنامه‌ى كار بۆ ئەوپروژانە پىتى دەسپىئىردىن.

٣- سازدانى كارى (سيطەرەي نوعى) لە سەر پروژە‌کانى بىناكارى و كەلۋىھلى بىناكردن سەبارەت بە پروژە‌کانى خۆى و بهشداريوبون لەئامادە‌کردنى پیتوانە‌ي ھونەرى (المواصفات الفنية) بەپىتى بارودۇخى سوروشتى.

٤- سەرپەرشتىيى جى بەجى کردنى ئەو پروژانە پىتى دەسپىئىردىن و بەدوادا چۈونىسان و دروستكىردن و پاراستنى ئەو رىگاوبانە گشتىيە‌كەنە دەكەونە دەرەوەي سنورى شارەوانىيە‌کان و پاراستن و بەگر خستى پرده‌کان و وىستگە‌کانى وەزىئىكەنە

- سەرسنۇرەكان وشۇتىنى پەرىنەوەو توونىلەكان لەگەل (تأسیس) كىردىن وپاراستىيان دا.
- ۵- بەلین بەسات لەگەل رىتكخراوه مەۋھىيە تىيەكان ولايەنە كارگەرەپسىپورەكان لە ھەرىمدا بۆ جى بەجى كىردىنى ئەو پەرۋانەلى لەچوارچىتە تكارىيەكىندا يە بەرىكخستان لەگەل لايەنە پەيوەندىدارەكاندا.
- ۶- ھەولۇدان بۆ دابىنلىكىردىنى كەلۈيەلى بىنالىكىردىن وسەرچاوهى پارەو پۇولى خۇرى لە فەرمانگەو دەزگاكانى وەزارەت.

(دام وەزگاكانى وەزارەت)

ماددەتى سى يەم:

مەلبەندى وەزارەت لەمانە پېتىكدى:

- ۱- ۋەزىر: سەرۋەتكى باڭا وەزارەتەو بەرىپسىيارە لە رىنۇتىنى كىردىنى لە كارەكانىدا وسەرىپەرشتى وچاودىرىكىردىنى چالاکىيەكانى ولۇوەوە ئەو رىنمايى وېرىبارو فەرمانانە دەردەچن كەپەيوەندىيىان بە ئەركەكانى وەزارەت و دامەزگاكانى وگشت كاروبارە ئىدارى و دارايى ورىتكۈيىتىكى و ھونەرىيەوە لەچوارچىتە حوكىمەكانى ياساو پەيرەودا ھەيە لەبەرددەم ئەنجۇومەنى وەزىران دا بەو مانايمە ئەندامىتىكى ھاوبەشىتى بەر پرسىيارە و بۇيى ھەيە ھەندىن لە دەسەلاتەكانى بە بىرىكار يَا بەرىۋەبەرە گشتىيەكان يَا ھەركەسىيەك بەپەسەند بىزانلىقىسىتىرى.
- ۲- بىرىكار: ئەو ئەركانە بەجى دىتىنى كە وەزىر پېيان دەسىپتىرى.
- ۳- نۇوسىنگەي وەزىر: فەرمانبەرىتىك بەپلەي بەرىۋەبەر لە كارمەندان ولىھاتوان سەروكايەتىي دەكاو چەند فەرمانبەرىتىك يارىدەي دەدەن.
- ۴- نۇوسىنگەي بىرىكار: فەرمانبەرىتىك لە كارمەندان ولىھاتوان سەرۋەتكايەتى دەكا.
- ۵- بەرىۋەبەرتىي كاروبارى ياسايى.
- ۶- بەرىۋەبەرتىي چاودىرىي وپىتىداچونەوە دارايى.
- ۷- بەرىۋەبەرتىي نەخشەدانان و بەدواچۇون: فەرمانبەرىتىك بەپلەي بەرىۋەبەر سەرۋەتكايەتىي دەكا كەباوەرنامەي سەرەتايى زانكۆلى لە زانستىيەكانى ئەندازەي مەدەنى دا ھەبىتى.
- ۸- بەرىۋەبەرتىي كارگەو كۆگاكان: فەرمانبەرىتىك بەپلەي بەرىۋەبەر سەرۋەتكايەتىي دەكا

کەباوەرنامەی سەرەتايى زانكۆي لەئەندازەي مىكانيكدا ھەبى.

ماددهى چوارەم:

ديوانى وەزارەت لەم بەريوبەرەتى يانە پىتكىدى:

۱- بەريوبەرەتى گشتىي دىوان: فەرمانبەرىك بە پلەي بەريوبەرەتى گشتى سەرۆكايەتى

دەكا كەباوەرنامەی سەرەتايىي زانكۆي ھەبى و لە كارمەندان و پىپۇران بىن وئەم

بەريوبەرەتى يانە پىتوه دەبەستەتنەوە:

ا - بەريوبەرەتى كاروبارى ئيدارى و كەسان.

ب - بەريوبەرەتى كاروبارى دارايى.

۲- بەريوبەرەتى گشتىي رىڭاوبان و پرەكان: فەرمانبەرىك بە پلەي بەريوبەرەتى گشتى

سەرۆكايەتىي دەكا كەباوەرنامەي سەرەتايى زانكۆي لە زانستى يەكانى ئەندازەي

مەدەنى دا ھەبى و لە كارمەندان بىن و بەريوبەرەتى يەكانى رىڭاوبان و پرەكانى

پارىزگاكانى ھەريمى پىتوه دەبەستەتنەوە.

۳- بەريوبەرەتى گشتى خانوبەرە و نىشتهجى كردن:

فەرمانبەرىك بە پلەي بەريوبەرەتى گشتى سەرۆكايەتىي دەكا كەباوەرنامەي

سەرەتايىي زانكۆي لە زانستى يەكانى ئەندازەي مەدەنى دا ھەبى و لە كارمەندان

بىن و بەريوبەرەتى يەكانى خانوو بەرەو نىشتهجى كردنى پارىزگاكانى ھەريمى پىتوه

دەبەستەتنەوە.

ماددهى پىنجم:

۱- ئەرك و تايىەتكارايىيەكانى دامودەزگاكانى وەزارەت بەپەيرەويك دىيارى دەكرىن.

۲- وەزىر بۇي ھەيدە كاتى پىيوىستىدا بەريوبەرەتى يابەش يالقى نوى پىتكى بىتى يەكىان بدا.

۳- وەزىر بۇي ھەيدە لەچوار چىتىوھى حوكىمەكانى ئەم ياسايدا دەستەي كاتى بۆجىن بەجى كردنى ئەركىتىكى دىاريىكراو پىتكى بىتى.

ماددهى شەشم:

وەزارەت بەردەوام دەبىن لەسەر بەريوبەرەتى كاروبارى تاقىيگەكانى بىناكارى (المختبرات

الإنسانية) و سەرەپەرشتى كردىيان ھەتا ئەو كاتەي دەزگايەكى ناوهندىيان بۆ لەھەرىمدا بۆ

پىتكى دەھىنلىق.

ماددهی حوطه:

گشت مال و مولک و مافه کانی و هزاره‌تی نیشته جن کردن و ئاوه‌دانکردنه‌وھی ناوه‌ندی که بیونه‌تە تایبەتکاری ی و هزاره‌ت ده بنه مال و مولکی و هزاره‌ت.

ماددهی هەشتەم:

گشت کارگەرانی و هزاره‌ت ده کەونه ژیز رکیفی یاسای خزمەت و میلاکەوە.

ماددهی نۆیەم:

و هزار بۇی ھەبە رینمايى ی پیتویست بۆئاسانىيى جىن بەجىن کردنی حوكىمە کانى ئەم یاسايە دەربىكا.

ماددهی دەیەم:

کاربەھىچ دەقىيىك ناکرىت كەلەگەل حوكىمە کانى ئەم یاسايەدا ناكۆك بىت.

ماددهی يازدەيەم:

دەبىت ئەنجۇومەنى و هزاران حوكىمە کانى ئەم یاسايە جىن بەجىن بکا.

ماددهی دوازدەيەم:

ئەم یاسايە لە رۆزى بلاو كردنوھىيەوە لە رۆزئامەی رەسمىدا کارى پېتەكىرى.

جوهر نامق سالم

سەرۆكى ئەنجۇومەنى نىشتمانىيى

كوردستانى عىراق